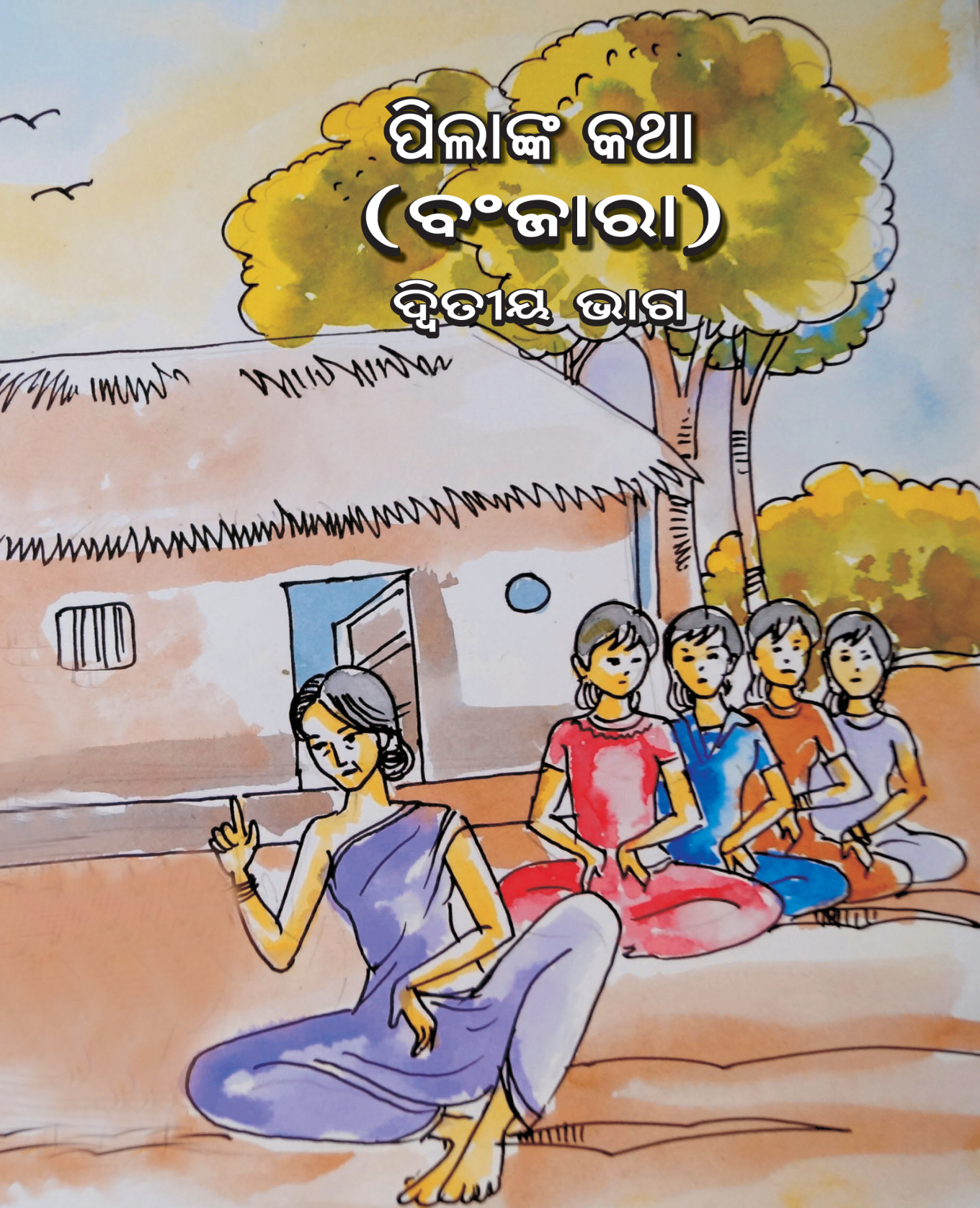

ପିଲାଙ୍କ କଥା (ବଂଜାରା) ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ

ପିଲାଙ୍କ କଥା (ବଞ୍ଜାରା) ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ

ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାରରେ ପିଲା ଓ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତକ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ପ୍ରଫେସର ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ପ୍ରସ୍ତୁତି

ବଞ୍ଜାରା ସଂସାଧକ ମଣ୍ଡଳୀ

କ୍ଷୀରସାଗର ନାଏକ

ହୀରାଲଲ ବଞ୍ଜାରା

କାର୍ତ୍ତିକରାମ ନାଏକ

ସଂଯୋଜନା

ଡଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଅଳଙ୍କାରଣ

ପ୍ରିୟରଞ୍ଜନ ବରାଳ

ପ୍ରକାଶକ

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ଵର

Director :
Prof. (Dr.) A.B. Ota

Prepared by :
Banjara Resource Group
Kheersagar Naik
Hiralal Banjara
Kartikram Naik

Co-ordinator :
Dr. Paramananda Patel

Illustration :
Priyaranjan Baral

Published by :
Academy of Tribal Languages & Culture
ST & SC Development Department,
Govt. of Odisha, Bhubaneswar

ମୁଖବନ୍ଧ

ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ୬୨ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୨ ଗୋଟି ଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାର ନଜରକୁ ଆସିଛି । ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଞ୍ଚଳିକତା ଭେଦନେଇ ଏହି ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ଉପଭାଷା; ବୋଲି ତିଆରି କରି ଦେଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଅନେକ ଭାଷା-ଉପଭାଷାର ସମାହାର ଏକ ବୈଚିତ୍ର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳିତ ସେଠିକାର ଭାଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ସ୍କୁଲଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏଠାରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ବାହାର ଆଞ୍ଚଳରୁ ଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ପିଲାମାନେ ଆସନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତି ଅପରଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏକ ଆରେକ ବୁଝିବାରେ ଅକ୍ଷମ । ପୁଣି ଏମାନେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଜଡ଼ିତ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ବହୁ ଭାଷିକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ; ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକ ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଦିଏ ।

ଏହି ଦକ୍ଷତା ସାଧନକୁ ପୁର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ସାଧନ ପୁସ୍ତିକା ସହ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ, ଯାହା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧିବାରେ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ଵରୂପ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସହ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ପ୍ରଥମ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଆଧାରିତ ଶବ୍ଦକୋଷ, ଯାହା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ତୃତୀୟତଃ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଓ ରାଜ୍ୟ ଭାଷା ଆଧାରିତ କିଛି ମନଛୁଆଁ ଚିତ୍ରଭିତ୍ତିକ କାହାଣୀ, ଗୀତ-ପହଲିର ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି ।

ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଦେବ ତା ନୁହେଁ, ତାଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିର ଅନେକ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ କିପରି ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ତା ଉପରେ ଧାରଣା ଦେବ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ବଂଜାରା ଭାଷାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାହାଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍କୃତିକ ଉପାଦାନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏକ ବୃହତ୍ତର ଜନ ସମୁଦାୟର ସଂସ୍କୃତି କିପରି ପରସ୍ପରକୁ ପୁଷ୍ଟି କରନ୍ତି ଓ ନିଜର କରନ୍ତି ତାର ଏକ ଝଲକ ଏହି ପୁସ୍ତିକାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଅଶୁକ ବିହାରୀ ଓତା

ମାଟି (ମାଟି)

ଆପଣେରୋ ଢୁଲ ଢୁଲ ଜିମବି ଆପଣ ଦେଖୁଛା ମାଟି ଦେଖେଟା ମଳିହ । ଏ ମାଟି କଇଛ
 ଲ କୁକନ ବଣିଛ ଓର ବିଷୟମ ଜାଣେକୋନରୁ କରନ ବେଟା ବାପେନ କେରେଛ ।
 ଏକଦନ ମାର ବାଅ ଖାତାମଅ ଗୋଲାପ ଝାଡୁ ଜଗାରେରଅ ଓ'ମନ ପୁଛୋ ମାଟି କୁକନ
 ବଣିଛ ତୁ ଜାନାଛି କାଇଁ । ମ କୋନ୍ ଜାଣୁ କାରେନ କୋ ଓରପଛ ଓ ମନ କୋ ଯୋ
 କୋଟି କୋଟି ସାଲେ ର ବାଦ ପୃଥିବୀ ଏକ ଠିଆ ଆଜାରେରେ ପିଞ୍ଜଳା ରଅ 'ପୃଥିବୀ
 ଜତରା ଜତରା ଅଣ୍ଟା ମାରୋ ଭାଟା ଉପରେମ ପାଣି ପଡ଼ଏନ ଲାଗୋ '

ଆମକୁ ଆମର ଚାରିପଟେ ଯୁଆଡ଼େ ଦେଖିଲେ ମାଟି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏ ମାଟି କ'ଣ ଅଛି, କିପରି ଅଛି ଏ
 ବିଷୟରେ ମୁଁ କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ ବୋଲି ପୁଅ ବାପାକୁ କହୁଛି । ଦିନକର କଥା, ବାପା ଗୋଲାପ ଗଛଟିଏ ଲଗାଇବା
 ପାଇଁ ଗାତଟିଏ ଖୋଲୁଥିଲା । ପୁଅକୁ ପଚାରିଲା ମାଟି କିପରି ତିଆରି ହୋଇଛି, ତୁ ଜାଣିଛୁ କି ? ମୁଁ ଜାଣି ନାହିଁ । ତା'
 ପରେ ବାପା କହିଲେ କୋଟି କୋଟି ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ପୃଥିବୀ ଏକ ଉତ୍ତପ୍ତ ଅଗ୍ନି ପିଣ୍ଡୁଳାଟିଏ ଥିଲା । ପୃଥିବୀ ଧିରେ ଧିରେ
 ଅଣ୍ଟା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ପଥର ଉପରେ ପାଣି ପଡ଼ିଲା ।

ଅଶୋକରଣୀ ହଜାର ହଜାର ସାଲ ଅରଧାନୀ ପାଣି ମାରେ ଓହ୍ଲାନ ହେଉଛି 'ଗରମ ହେ
 ଥାଣି ଭାଟା ଫୁଟ ଗୋ, କୋଟି କୋଟି ସାଲ ଧରଥାନୀ ଭାଟା ଆସୋ ଫୁଟେନ ଲାଗୋ
 ତୋ ଧୂଡେମଅ ପରିଣତ ହେଗୋ 'ଓର ପଛ ମାଟିମ ବଦଲଗୋ, ଇ ଆଖ୍ୟୟର ଓହ୍ଲ
 ନୋହୋକାଇ ବାଆ ଅଜି କଛ ମାଟି ଅଲେଗୋ ଅଲେଗୋ ପ୍ରକାରେରୋ କହ୍ଲାର ମାଟି,
 ଖଲିଆ ମାଟି, ଖାତୁ ମାଟି, ଧୁଞ୍ଜ ଜକୋ ମାଟିମ ଧୁଞ୍ଜ କୋନର ଓନ କହ୍ଲାର ମାଟି କଛ ।
 ଖାତୁ ମାଟି ଧୁଞ୍ଜ ମାଟି ମି ଜାଦା ହ୍ୟୁମସ ରଛା,

ଏହି ପରି ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ପରେ ପାଣି ଓ ପବନ ଦ୍ଵାରା ଗରମ ପଥର ଉପରେ ପାଣି ପଡ଼ିବାରୁ ପଥରମାନେ
 ଫାଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହି ପରି କୋଟି କୋଟି ବର୍ଷ ଧରି ପଥର ଗୁଡ଼ିକ ଫାଟିବାରୁ ବାଲିରେ ପରିଣତ ହେଲା । ତା
 ପରେ ପରେ ମାଟିରେ ପରିଣତ ହେଲା । ବାପା, ଏ କଥା ଆଖ୍ୟୟ ନୁହେଁ କି ? ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରକାରର ମାଟି ଅଛି ।
 ମଟାଳ ମାଟି, ହଳଦିଆ ମାଟି, ଉର୍ବର ମାଟି, ବାଲିଆ ମାଟି ଇତ୍ୟାଦି । ଯେଉଁ ମାଟିରେ ବାଲି ନ ଥାଏ, ତାକୁ ମଟାଳ
 ମାଟି କୁହାଯାଏ । ଉର୍ବର ମାଟି ଓ ବାଲିଆ ମାଟିରେ ବେଶୀ ପରିମାଣରେ “ହ୍ୟୁମସ୍” ରହେ । ପୁଅ ପଚାରେ
 “ହ୍ୟୁମସ୍” କଣ ?

ମ ପୁଛେଇ ଇ ହୁମସ କାଏ ଛଅ ବାପ କେଛ ଝାଡ଼ ବୁଟ ଏରୋ ପାନ ଜିଉ ଜତୁ ଅନ ଖୋବର ଇସପା ମିସ୍ଥାଣି ହୁମସ ତିଆରି ହାଛ । ଏର କାଣ ମାଟି ଉସାଣ ହେଆଓଓ ଖଳିଆ ମାଟି ମ ହୁମସକମ ରଛ, ମଅ ବାଆନ ପୁଛେ ଆଲଗୋ ଆଲୋଗ ଫସଲ ଏ ଟା ଅଲଗୋ ଅଲଗୋ ମାଟି ଦରକାର ପଡ଼ୁଛ କାଳ୍ । ବାଆକୋ ହାଁ ଧୁଡ଼ ମାଟି ମଅ କଳିୟର ଅନ୍ ପୁଟ୍ ମକା ଇସପାନ ଚାଷ କରାଆଓଓ ଖାଡ଼ ମାଟିମ ଗହୁ, ଚଣା ପତାଳ ଇଜି କଡ଼ରାକ ଜିନିଷ ଚାଷ କରଛ । କହ୍ନାର ମାଟି ମଅ ଧାନ, ମୁଙ୍ଗ, କପସା ଅନେକ ଜିନିଷ ଚାଷ କରାଆଓଓ ।

ବାପା କହିଲେ ବିଭିନ୍ନ ଗଛର ପତ୍ର, ଜୀବଜନ୍ତୁ ଓ ଗୋବର ମିଶି ହୁମସ୍ ତିଆରି ହୁଏ । ଏଥିପାଇଁ ମାଟି ଉର୍ବର ହୋଇଥାଏ । ହଳଦିଆ ମାଟିରେ ମଧ୍ୟ ହୁମସ୍ ରହେ । ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଫସଲ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମାଟି ଦରକାର ପଡ଼େ କି ? ବାପା କହିଲେ ହଁ, ବାଲିଆ ମାଟିରେ ଡରଭୁଜ, ଖରଭୁଜ, ମକା ଏସବୁ ଚାଷ କରାଯାଏ । ଖତ ବା ଉର୍ବର ମାଟିରେ ଗହମ, ଚଣା, ଚମାଚୋ, ଇତ୍ୟାଦି ଚାଷ କରାଯାଏ । ମଟାଳ ମାଟିରେ ଧାନ, ମୁଗ, କପା, ଇତ୍ୟାଦି ଚାଷ କରାଯାଏ ।

ବନ ବିଲୁଆ ଏବଂ ଉଦରା (ବଣ ବିଲୁଆ ଓ ମୂଷା)

ଏକ ଠିଆ ଗାମେ ତିରେମ ମଟୋ ଝାଡ଼ି ରଥ । ତୋ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ରୋ ଜିଓ ଜନ୍ମୁ ଝାସ କାରରେଛ । ଓନେ ମହିମଥ ବଣ ବିଲୁଆ ଏକ ଠିଆରଥ । ଓର ନାମ ର ଚିକୁ । ଚିକୁ ଓତେରୋ ଉଦରା, ଟେଟକା ହେନେନଥ ମାରଥାଣି ଖାତେର 'ଅଶୋ କର ଅନ୍ ଜାଏର ବାଦ ଚିକୁ କାଏକୋନ୍ ଖାଦେରଥ । ଓନ ବହୁତ ଭୁକ ଲାଗରୀରଥ ।' ଓ ଏକ ଝାଟ ଏମଥ ଜାତୋ ଜାତୋ ଦେଖେଛ ଓତଥ ଏକ ଠିଆ ନାନକି ଉଦରା ଛ । ଓର ନାମ ରଥ ମିକୁ, 'ଚିକୁ ମିକୁନ ଦେଖଥାନି ବହୁତ ଖୁସ ହେଗୋ ।

ଗୋଟିଏ ଗାଁ ପାଖରେ ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଜୀବଜନ୍ତୁ ବସବାସ କରୁଥିଲେ । ତା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବଣବିଲୁଆ ଥିଲା । ତା'ର ନାମ ଚିକୁ । ଚିକୁ ସେଠାରେ ମୂଷା, ଏଣୁଥ ମାନଙ୍କୁ ମାରି ଖାଉଥିଲା । କିଛି ଦିନ ବିତିଲା ପରେ ଚିକୁ କିଛି ଖାଇବାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ତାକୁ ବହୁତ ଭୋକ ଲାଗିଲା, ସେ ଗୋଟିଏ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉ ଯାଉ ଦେଖିଲା ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ମୂଷା ଅଛି । ତା'ର ନାମ ଥିଲା ମିକୁ । ଚିକୁ ମିକୁକୁ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା । ଭାବିଲା ମୂଷାକୁ ମାରି ଖାଇବ । ଚିକୁ ମିକୁ କୁ କହିଲା- ଆଜି ତତେ ମୁଁ ଖାଇବି ।

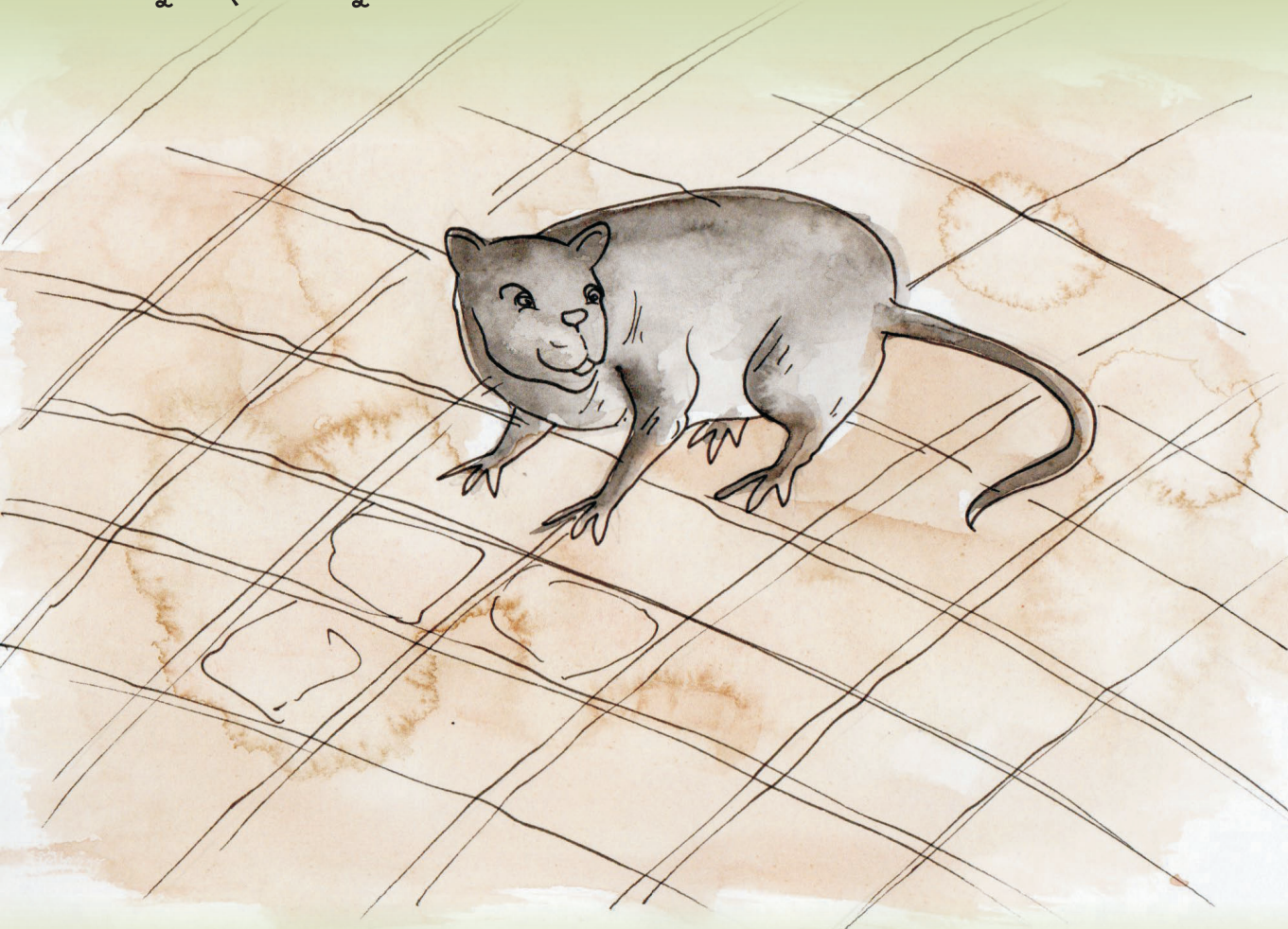
ଭାବେଛ ଉଦରା ନ ମାରୁଥାଣି ଖାହିଁ । ଚିକୁ କେଛ ମିକୁ ମିକୁ ମ ଆଜ ତୋନ ଖାହି, ଇ ଝାଡ଼
 ସାମଳ ଥାଣି ମିକୁ ଡ଼ରଗୋ । ନଓ ବୁଦ୍ଧି ଭାବେଛ, କେଛ ଚିକୁ ଭିଆ ତୁ ମନ ମତ୍ ଖୋ ।
 ମତାର କାମେମ ଆହି’ ଚିକୁ ଅଜି ହାସେଛ, ଅନ କେଛ ତୁତୋ ଦେଖୁଟୋ ନାନକିଆ
 “ଜୀଉଜ୍ଜ” କୁଜନ ତୁ ମାର କାମେମ ଅଇସ୍ / ମିକୁ କେଛ ଚିକୁ ଭିଆ ମଅ ଦେଖେଏଟା
 ସିନାନ ନାନ କିଆଛୁ, ମଅ ଜରୁର ତାର କାମେମ ଆହି, ଚିକୁ ର ମନେମଅ ମିକୁ ଏଟା
 ଦୟାଆଣି’ ଅନୁକେଛ ଆଜେଶୀ ଆପଣ ଦୋଇ ସାଥୀହିଆ,

ମିକୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଦୌଡ଼ିଲା ଓ ନୂଆ ବୁଦ୍ଧି ଖୋଜିଲା । କହିଲା, ଚିକୁ ଭାଇ ତୁମେ ମତେ ଖାଅ ନାହିଁ । ମୁଁ ତୁମର
 କାମରେ ଆସିବି । ଚିକୁ ହସିଲା ଓ କହିଲା ତୁ ତ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଜୀବ, ତୁ କିପରି ମୋର କାମରେ ଆସିବୁ । ମିକୁ
 କହିଲା, ଚିକୁଭାଇ ମୁଁ ଦେଖିବାକୁ ସିନା ସାନ ଛୁଆ । ମୁଁ ତୁମ କାମରେ ଆସିବି । ଚିକୁର ମନରେ ମିକୁ ଉପରେ ଦୟା
 ଆସିଲା । ଆଜିଠାରୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ସାଥୀ ହୋଇ ରହିବା, ମିକୁ ବି ତାର କଥା ମାନିଲା । ଗୋଟିଏ ଦିନର କଥା,

6 ବଂଜାରା (ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ)

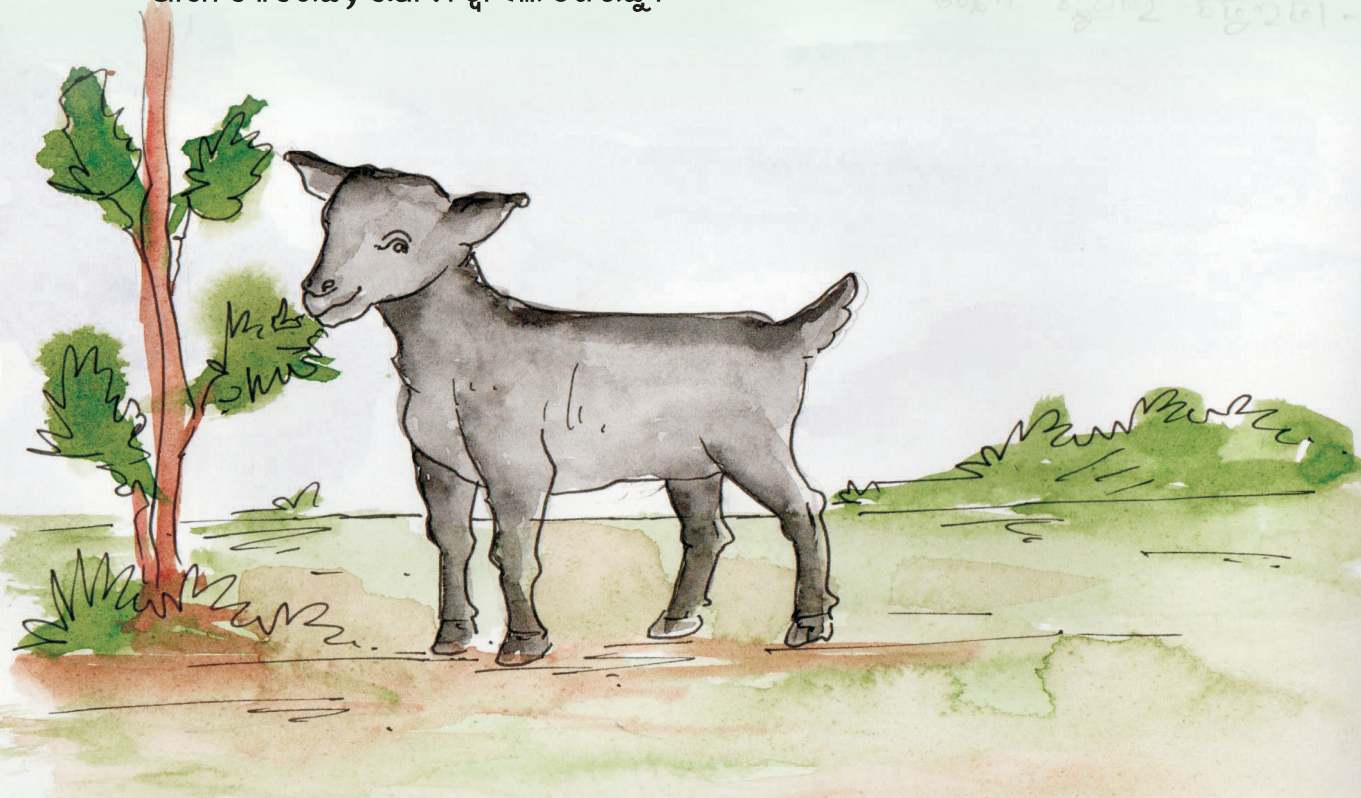
ମିକୁ ବି ଓର ଓଡ଼ାତେନ ମାନଗୋ । ଏକଦୋନେରୋ ଓଡ଼ାତ ମିକୁ ଏକଠିଆ ଭୋଜି ମ
ଗେର'ଓ ଫେରେଉଣା ଭୋଜିସିନ ଖରିମାହାଳି ଦି ଠିଆ ଲି ଆଓ । ଓ ଚିକୁ ନ ତୁଣ୍ଡେନ
ନିଲଗୋ । ଜାତୋ ଜାତୋ ଦେଖେଛ ଚିକୁ ଶିକାରୀର ଜାଲେମ ଛନ୍ଦା ଗେଛ । ଓ ତୁରନ୍ତ
ତୁରନ୍ତ ଜାଆଣୀ ଜାଲେଣ ରେ ତିକୋ ତିକୋ ଦାତେମ କାଟଦିନୋ ତୋ ଚିକୁ ଜାଲେସି
ନିକଳ ଗୋ ଫେର ଅହନ ଖୁସିମ ସାଥ ହେଥାଣି ଝାଡ଼ିମ୍ ଚଲେଗେ ଆବ ଚିକୁ
ବୁଝେନ୍ସକୋ ମିକୁ ନାନକିଆହେଲେ ବି ଓର କାମକିଦୋ ।

ମିକୁ ଭୋଜିକୁ ଯାଉଥିଲା । ଭୋଜିରୁ ଫେରିଲା ବେଳେ ଦୁଇଟି ଶୁଖୁଆ ମାଛ ଆଣିଲା ଓ ଚିକୁକୁ ଖୋଜିବାକୁ ବାହାରି
ଗଲା । ଯାଉ ଯାଉ ଦେଖିଲା ଯେ ଚିକୁ ଶିକାରୀର ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇଯାଇଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା' ମୁନିଆ
ଦାନ୍ତରେ ଜାଲଟିକୁ କାଟିଦେଲା । ତା' ପରେ ଚିକୁ ଜାଲରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲା । ପରେ ସେମାନେ ଖୁସିରେ ସାଥୀ ହୋଇ
ଜଙ୍ଗଲକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଏବେ ଚିକୁ ବୁଝିପାରିଲା ଯେ, ମିକୁ ସାନ ଛୁଆ ହେଲେ ବି ତା'ର କାମ କରିଦେଲା ।

ଛେଳି ପିଲାରେ ଚଳାକି (ଛେଳି ଛୁଆର ବୁଦ୍ଧି)

ତୁଙ୍ଗାରେ ମହି ଏକ ଠିଆ ଛେଳି ପିଲା ଚରତିର ଏକ ଠିଆ ଓହ୍ଲାଇ ଓର କହେସୀ ଆଓ । ଛେଳି ପିଲା ସୋଚୋ ଓହ୍ଲାଇ ସହି ମନ ମାର ଥାଣୀ ଖା ଯାହା ଜନ ମ କୁକନ ଓହ୍ଲାଇ କରଥାଣୀ ଏକଠିଆ ବୁଦ୍ଧି ତୁଣ୍ଡୋ । କେରେଛ ଓହ୍ଲାଇ ମମା ତୁତୋ ମନ ମହିସ ଆଜ ଖୋଜାଇସ । ତୋ ମନ ଖାଏରେ ଆଢାଣି ସି ମାରେ ଏକଠିଆ ବିନତି ଛ । ତୁତୋ ଜରା ଓହ୍ଲାଇ ଓଜାଏଲେ ତୋ ଓ ଯାଏନ ଜାଣିଛି ଏନ ମ ସାମଲୁ । ଜନା ମ ବିତୋ ଅଛା ନାଚେନ ଜାଣୁଛୁ । ତୁ ଓହ୍ଲାଇ ଓଜାଏଲେ ମ ନାହିଁ । ତାହେଲେ ମ ଖୁସ ହୋଥାଣୀ ମରତୋ କେରେଛୁ । ଓହ୍ଲାଇ ଛେଳି ପିଲାରେ ଓହ୍ଲାଇ ସାମଲ ଥାଣୀ ମନେ ମନେମ ଏକନି ହାସ ଥାଣୀ କେରେଛ, ଯୋ ମ ଓହ୍ଲାଇ ଓଜଉଛୁ ।

ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ଛେଳି ଛୁଆଟିଏ ଚରୁଥିଲା । ତା ପାଖକୁ ବାଘଟିଏ ଆସିଲା । ଛେଳି ଛୁଆଟି ଭାବିଲା ମତେ ମାରି ବାଘ ଖାଇଯିବ । ଭଲ କରି ସେ ବୁଦ୍ଧି ଖୋଜିଲା । କହିଲା, ବାଘମାମୁଁ ତୁମେ ଆଜି ମନଇଚ୍ଛା ମତେ ଖାଇଯିବ, କିନ୍ତୁ ମତେ ଖାଇଯିବା ଆଗରୁ ମୋର ଗୋଟିଏ ବିନତି ଅଛି । ତୁମେ ବଂଶୀ ବଜାଇବାକୁ ଜାଣ, ତେବେ ମୁଁ ଟିକିଏ ଶୁଣିବି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ନାଚିବାକୁ ଜାଣିଅଛି । ତୁମେ ବଂଶୀ ବଜାଇଲେ ମୁଁ ନାଚିବି, ତେବେ ମୁଁ ଖୁସି ହୋଇ ମରିଯିବି ବୋଲି କହିଲା । ଛେଳି ଛୁଆର କଥାକୁ ଶୁଣି ମନେ ମନେ ହସି କହିଲା,

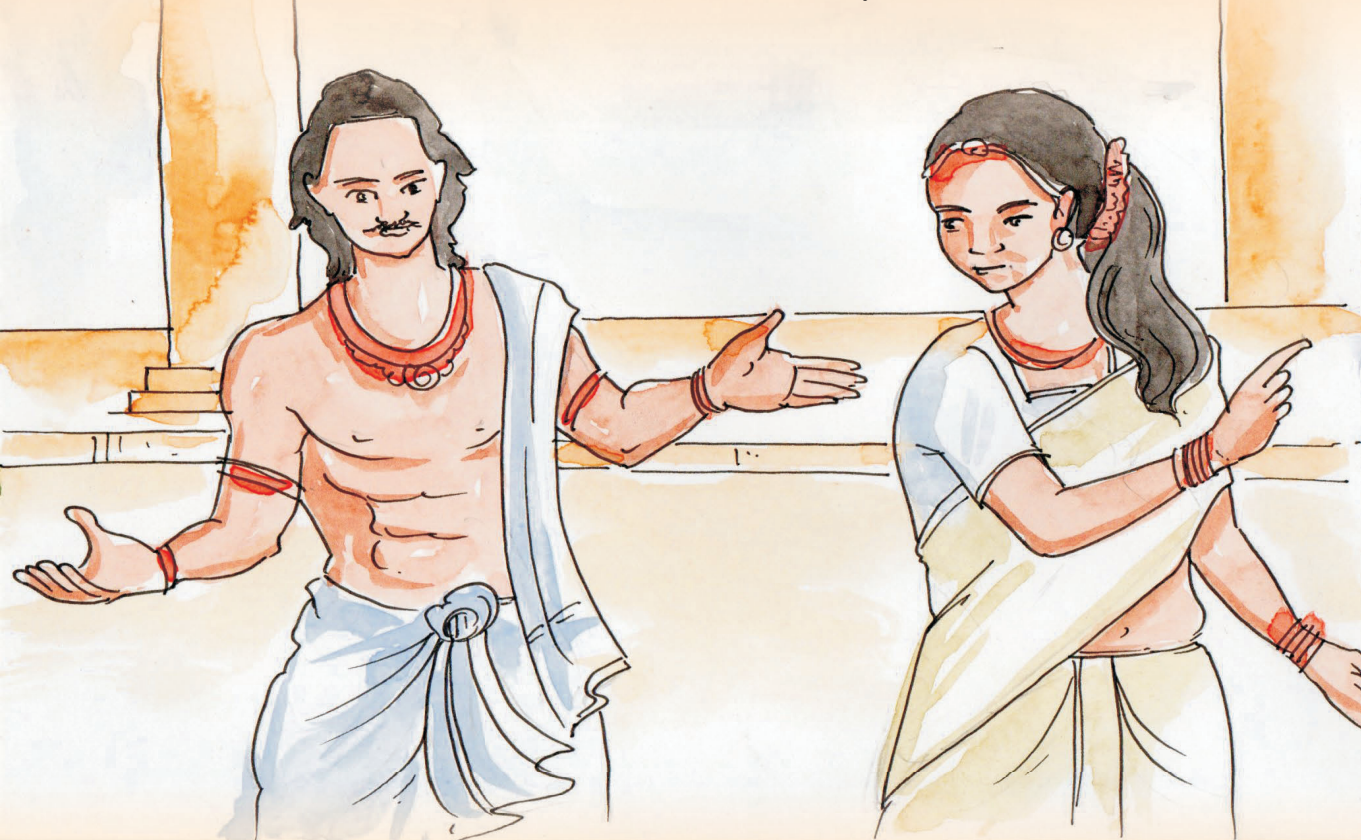
ଓହାଗ ଓହାଲି ଓଜାରେଛ ଅନ ଛେଲିପିଲା ନାଚରେଛ । ଅଜି କହ୍ନେସୀ ନରିହା କୁଲଡା ହନ ଛେଲି ଚରାରେର, ଓହାଲି ଓରା ସୁର ସାମଲ ଥାଣୀ ଓନେରୋ ସାକାର ବଳାରେଛ କର ଥାଣୀ । ଦଉଡ ଥାଣୀ ଯାଥାଣୀ ଦେଖଛ । ଯେ ଓହାଗ ଓହାଲି ଓଜାରେଛ । ଆଦାଣି ଉଡି ଛେଲି ପିଲା ହୁବ ରେଥାଣୀ ନାଚ ରେଛ । ଓନ ଦେଖ ଥାଣୀ ନରିହା କୁଲଡା ହନ ଖଲ ଖଲା ଥାଣୀ ହାସ ରେଛ ଓତେସି ଓହାଗେନ ମାରେ କୁଗୁର ଦଉଡାଏ । ଜନ ଓହାଗ ଛେଲି ପିଲା କତେସି ଖାଓଛ ନରିହା କୁଲଡା ହେନେନ ଦେଖ ଥାଣୀ ପରାଣେ ରୋ ତରେମ ଦଉଡ ଗୋ । ତାହାଲେ ନରିହା କୁଲ ଡାହାନ ଛେଲି ପିଲା ଚାଲାକି ନରିହା କୁଲଡା ହନ ଖୁବ ଅରା ପାଏ ।

ମୁଁ ବଂଶୀ ବଜାଉଛି । ବାଘ ବଂଶୀ ବଜାଉଛି ଏବଂ ଛେଲି ଛୁଆ ନାଚୁଛି । ଅତି ନିକଟରେ ନରିହା ପିଲାମାନେ ଛେଲି ଚରାଉଥିଲେ । ବଂଶୀର ସ୍ଵର ଶୁଣି ଥାମର ମାଲିକ ଡାକୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଦଉଡ଼ି କରି ଦେଖିଲେ ବାଘ ବଂଶୀ ବଜାଉଅଛି । ସାମନାରେ ଛେଲି ଛୁଆ ଠିଆହୋଇ ନାଚୁଅଛି । ଏହାକୁ ନରିହା ପିଲାମାନେ ଦେଖି ଖୁଲି ଖୁଲି ହସୁଥିଲେ , ତା’ ପରେ ବାଘ ସେମାନଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଦଉଡ଼ିଲା । ତେବେ ବାଘ ଛେଲିଛୁଆକୁ କେମିତି ଖାଇବ ? ନରିହା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରାଣ ଭୟରେ ପଳାଇଗଲା । ତା ପରେ ଛେଲିଛୁଆର ଚତୁରତାକୁ ନରିହା ପିଲାମାନେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଇଲେ ।

ଗର୍ବେ ଯୁଗୁର ଖତମ୍ (ଗର୍ବ ଦୂର ହେଲା)

ଏକ ଝଣା ଖୁବ୍ ଧନୀ ଲେଖକ ରଥ । ଅନ ଅସୋ ଗର୍ବ କରତେ ରଥ । ମାର ସେର କୋଇ ମନଖୁଆ ନଜାଦ୍ ଦିଖ ତେ କୋନରଥ । ଗରିବ ଦୁଃଖ ଆଦମିର ଖୁତ ଛୋଡ଼ୋ ନାମୀ ଲେଖକ ହେନେନ ବି କାଇ ସମଝ ତେର ଅ । ଓର ଘରଝାଲି ର ଓର ଲେଟା ସଭାବେରୋ । ଓ ବାରୟାର ରେ ଘରେଝାଲେ । ନଅ କେତିରଅ ଯୋ ଦେଖତୋ କୋଇ କେରି ନୋହୋ । ଓର ଏଟା ତୁ ଆଜ ଯାହା ବି ଚିଜ୍ ପାମେଲେଛି ଓର ଏଟା ସପାଉଣା ଖୁସି ର । ଲେକିନ ଧନୀ ଆଦମି ନିଜେ ର ଘରେଝାଲି ଝାତେନ ସାମଲ ଥାଣୀ ଦୂର ଦୂର ମାର ମାର କରଛ । ଏକ ଦିନର ଖୁତ, ଧନୀ ଆଦମି ଆନନ୍ଦ ଏମ ସୁସ୍ଵାଦୁ ଦୋପରେ ରୋ ଭୋଜନ ଖାରେରଅ । ହଠାତ୍ ମାହାଲି ର କାଟା ଓର ଘଡ଼ୋଡ଼ି ମ ଅଟକଗୀ ।

ଜଣେ ବଡ଼ ଧନୀ ଲେଖକଟିଏ ଥିଲେ । ସେ ଗର୍ବ କରୁଥିଲା ଯେ, ମୋ ଠାରୁ କେହି ବଡ଼ଲୋକ ନାହାନ୍ତି । ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଲେଖକ ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଖାତିର କରୁ ନ ଥିଲେ । ତା'ର ବିପରୀତ ସ୍ଵଭାବର ଥିଲା ଓ ବାରୟାର ସ୍ଵାମୀକୁ କହୁଥିଲା, କେହି କାହାରି ନୁହଁନ୍ତି ତୁମେ ଯେତେ ଜିନିଷ ପାଇଛ ତା' ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଖୁସିର ରହ । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀର କଥାକୁ ନ ଶୁଣି ସବୁବେଳେ ଗାଳିଗୁଲଜ କରେ । ଦିନକର କଥା ସେହି ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବଡ଼ ଖୁସିରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ସୁସ୍ଵାଦୁ ଭୋଜନ କରୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ମାଛର କଣ୍ଠା ତା କଣ୍ଠରେ ଅଟକିଗଲା ଆଉ ବାହାରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଓ ଆଜି କୋନ ନିକଲି । ଅନ ଜ୍ୟାଦା ଦୁଖେଲାଗ୍ ଓ ଅନେକ ଉପାୟ କିଦୁ ଲେକିନ ନିକଲୋଜ କୋନି । ଓ ଦଇଦ ଏନ ବଲାଏନ ମେଲୋ, ଲେକିନ ବଇଦ ଅଲଗେ କାଇ କାମେମ ବ୍ୟସ୍ତ ରଥ । ଏନ ଆ କୋନ ସକୋ । ଓରପଛ ଧନୀ ଆଦମି ବିକଳ ହେ ଥାଣି ନିଜେ ଓରପର ଟମ୍ବୋ ଲାହାରେ ସି ବଇଦ ଆତ । ବଇଦ ଦେଖ ଥାଣୀ କେରେଛ ଖୋଦ ସମସ୍ୟା କାଟା ଯତେସି ଅନ ଜସୋ ହିସାବ ଏମ ଛ ଓ ନିକଲେ କୋନ ସକଥ, ଲେକିନ ଦୁଖା ଏଟା ଇର୍ରି ଖାଣ୍ ଝାଡ୍ ବୁଟ ଦଛୁ ଲେଜୋ । ଧନୀ ଆଦମି ବିକଲେମବଇଦ ଏନ ପୁଛରେଛ ଏର ପଛ କୁକୁନ ହିଅ, ବଇଦ କେଛ – କାଇ କୋନ କେହେ ହ –

ଅନେକ ଉପାୟ କରି ମଧ୍ୟ କଣ୍ଠା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ବହୁତ କଷ୍ଟ ପାଇଲା । ସେ ବୈଦରାଜ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଅନ୍ୟ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାରୁ ଆସି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତା' ପରେ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିକଳ ହୋଇ କଣ୍ଠରେ ଲାଗିଥିବା କଣ୍ଠାକୁ ନିଜ ହାତରେ ଆଉଁସିଲା । ପରେ ବୈଦରାଜ ଆସିଲେ ଏବଂ ଦେଖିବା ପରେ କହିଲେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରରେ କଣ୍ଠାଟି ଲାଗିଛି ବାହାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦରଦ କମିବା ପାଇଁ ଔଷଧ ଚିକିତ୍ସା ନେଇଯାଅ । ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିକଳରେ ବଇଦଙ୍କୁ ପଚାରୁଛନ୍ତି ଏହା ପରେ କିପରି ହେବ, ବଇଦ କହିଲେ କିଛି ହେବ ନାହିଁ କଣ୍ଠା ଭିତରେ ଥାଇ ଖରାପ ହୋଇ ପାରିଯିବ ।

ମହିମ ରେ ଥାଣୀ ପାକ ଥାଣୀ ଖରାପ ହେଜାସକ ଧନୀ ଆଦମି ର ବୁଦ୍ଧି ଗମାଗୋ । ଓର ମନ ଓ କାଟା ମଅ ଅଟକଗୋ । ନିଜେ ରୋ ଜୁଗୁ ଗର୍ବ କର ତେର ଅ ସପା କିମ ଚଲାଗୋ ଓ ବିକଳ ହେଥାଣୀ ଖେନ ଦେଖ ତେର ରେ ମାହାଳି କାଟା କୁକନ ନିକଲିହ ଅ ଓର ଡ୍ଵାଟ ପୁଛ ତେର ଅ । ଲାହାରେଶି ଏକ ଝଣା ଓର ବୁଦ୍ଧି ଖଟା ଥାଣୀ କାଟା ନ ନିକାଲ ଦିନୋ, ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଛା କେ ଥାଣୀ ଓନ୍ ପୋଟାର ଲିଦୋ । (ଓର ଲାହାରେ ଜନ ଓ ପ୍ରମାଣ ପାଗୋ ଅନ୍ ଓ ଗର୍ବୀ କରେରୋ, ଫଳ ପାଏଛୁ । ଧନ ଓର ଘରଫୁଲି କୋ ତୁ ଯାଇ କେତିରସ ଠିକ୍ । ଏକ ଠିଆ ସାମାନ୍ୟ ମାହାଳି କାଟା କତ ରୋ ପଡି ମ ମନ ବିଚିତ୍ର କରଦିନୋ, ମେ ମ ସବ ଭୁଲାଗୋ ।

ଏହା ଶୁଣି ତା'ର ବୁଦ୍ଧି ହଜିଗଲା । ତା'ର ମନ କଣ୍ଠାରେ ରହିଗଲା । ନିଜ ପାଇଁ ଗର୍ବ କରୁଥିଲା । ସେସବୁ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା । ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ମାଛକଣ୍ଠା କିପରି ବାହାରିବ ପଚାରୁଥିଲା । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବୁଦ୍ଧି ଖଟାଇ କଣ୍ଠାଟି ବାହାର କରିଦେଲା । ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କୋଳେଇ ପକାଇଲା । ତା' ପରଦିନ ସେ ପ୍ରମାଣ ପାଇଲା ମୁଁ ଗର୍ବ କରିବାର ଫଳ ପାଉଛି । ତୁ ଯାହା କହିଥିଲୁ ତାହା ଠିକ୍ । ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମାଛ କଣ୍ଠାଟି ମୋର ମନକୁ ବିଚିତ୍ର କରିଦେଲା, ମୋର ଅହଂଭାବ ଦୂର ହୋଇଗଲା ।

ବଉଳା ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ି (ବଉଳା ଗାଈ)

ଏକ ଠିଆଁ ଗାମେମ୍ ଏକଠିଆ ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ିର । ଓର ନାମ ବଉଳା ର । ଓର ଏକଠିଆ ନାନକିଷ୍ କେଡ଼ିର । ଏକଦମ୍ ଓର କେଡ଼ିନ୍ ଛୋଡ଼ନ୍ ଦୁସରୋ ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ି ହନେ ସାଥ୍ ଝାଡ଼ିମ୍ ଚରେନ ଗିର । ବଉଳା ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ିରୋ ଚାଲ୍ ଚଲଣ ଅଛାର । ଉହର କେରି କନାଇ ନକସାଣ୍ କରେନ୍ କୋନ୍ ଚାହତିର । ଓର ବୋଲି ହର ଭାରି ମିଠୋ । ଦୁସରୋ ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ି ସାତେମ୍ ଉଲ୍ଥାଣି ଚରତିର । ଅନ୍ କୁଲୋ କୁଲୋ ଚାରୋନ ଚରତିର ଅନ୍ ଚରତି ଚରତି ଓର ଗୋହଡ଼ି ସି ଛେଟି ଚଲିଗି । ଯାତି ଯାତି ଉ ଏକଠିଆ ଝାଡ଼ିମ୍ ଘୋସ୍ ପଡ଼ି । ଝାଡ଼ିସି ଘର ଆଏର୍ ଉଶା ସାଞ୍ଜି ହେଗିର । ଓହାଚେମ୍ ଓହାହାର୍ ଏକ ଠିଆ ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ିନ୍ ଦେଖ୍ଲିଦୋ । ଓହସ୍ ଓନ ଝପଚେ ଯୁଗୁ ଡାହାକୋ ଜନ୍ ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ି ଚମକ୍ ଗି ।

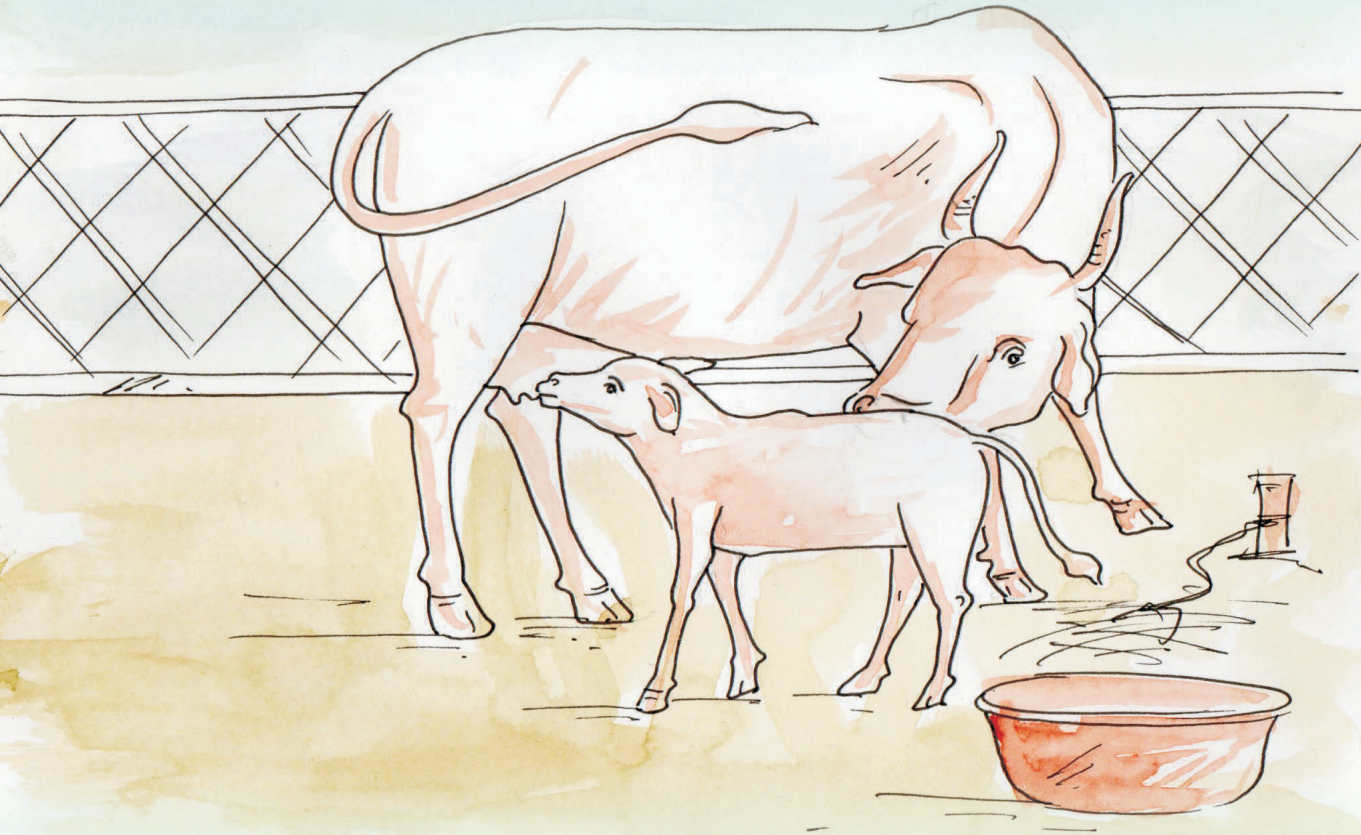
ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଗାଈଟିଏ ଥାଏ । ତା ନାଁ ବଉଳା । ତା'ର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ କଅଁଳା ବାଛୁରୀ ଥାଏ । ଦିନେ ତା'ର ବାଛୁରୀକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ପଶୁମାନଙ୍କ ସହ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଚରିବାକୁ ଯାଇଥାଏ । ବଉଳା ଗାଈ ସ୍ଵଭାବରେ ବହୁତ ଭଲ ଥିଲା । ସେ କେବେ କାହାର ଅମଙ୍ଗଳ ଚିନ୍ତା କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଭାରି ମିଷ୍ଟ ଭାଷା ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଗାଈ ମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ସୁନ୍ଦର ଓ ଛନଛନିଆ ଘାସ ଖାଉ ଖାଉ ସେ ତା'ର ଗୋଷ୍ଠୀଠାରୁ ଟିକେ ଦୂରକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ଯାଉ ଯାଉ ସେ ଏକ ବଣକୁ ପଶି ଯାଇଥିଲା । ବଣରୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଯାଇଥାଏ । ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ବାଘ ଦେଖିଲା, ବାଘ ତାକୁ ଝପଟ୍ କରି ମାରିବାକୁ ଲମ୍ଫ ମାରିଲା ବେଳକୁ ବଉଳା ଗାଈ ଡରିଗଲା ।

ଗାଢ଼ି ଓହ୍ଲାଇ ଅଜାଡ଼ି ଦେଖନ୍ ଚିନ୍ତା କିଦି, ଆଜି ମରେସି କୋନ୍ ବାଚୁ କରେନ୍ ଜାଣି
 ଗି । ଉଜତରାଇ ଚେଷ୍ଟା କରେଲେବି ଓହ୍ଲାଇ ଓନ୍ କୋନ୍ ଛୋଡ଼ । ଓହ୍ଲାଇସି ଉ ଜାଦା
 ଦଉଡ଼େନ୍ କୋନ୍ ସକ । ଉ ଉର୍ କେଡ଼ିରୋ ସୋରତା କିଦି ଅନ୍ ରୋତି ରୋତି କି ହେ
 ଓହ୍ଲାଇ ଭାଇ, ମାର ଓହ୍ଲାଇ ସାମଲ ଲ । ମନ ମତ୍ ମାର । ମାର ଘର ଏକ୍ ଠିଆ ନାନକି
 ସୋଲା କେଡ଼ି ବନ୍ଧିଛ । ଉ ଦୁଧ କୋନ୍ ପିଦିଛ । ଓର୍ ଗତୋଡ଼ି ସୁକା ଜାହା । ମନ
 ନାମସେକ୍ ଛୋଡ଼ ଦ । ମ ଓନ୍ ଦୁଧ ପରାଥାଣୀ ଆ ଜାହିଁ । ଉ ନାନକିସ୍ ଛ । ମଓନ ସମଝା
 ବୁଝା ଥାଣୀ ତାର ଭାଇ ଆହିଁ । ଯନା ତୁ ମନ ଖାଇସି । ଓହ୍ଲାଇ ହାସ୍ଥାଣୀ କୋ ମନ ଉକୁଆ
 ବଗାରିଛି,

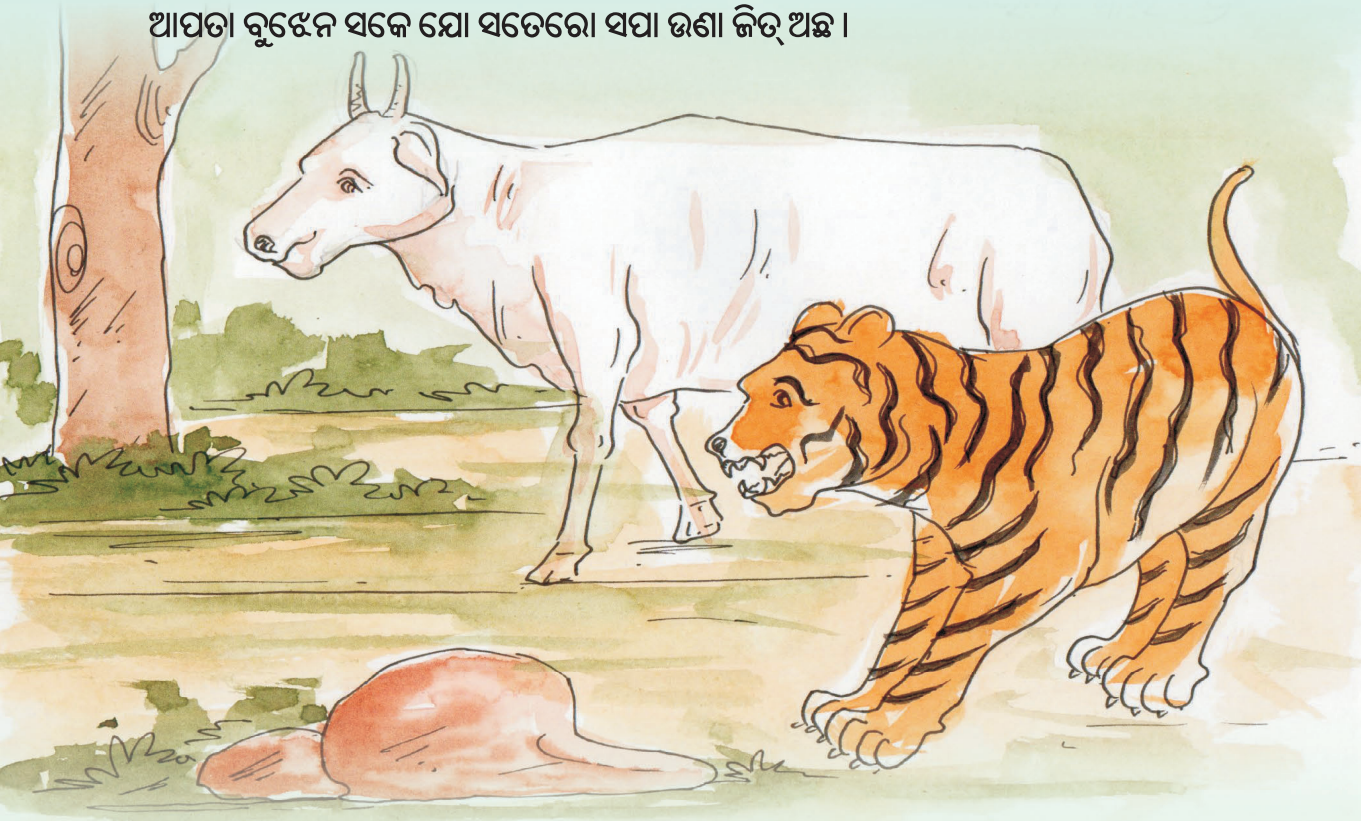
ବଉଳା ବାଘକୁ ସାମନାରେ ଦେଖି ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କଲା, ଆଜି ମରଣରୁ ଆଉ ମୁକ୍ତି ନାହିଁ, କାରଣ ସେ ଜାଣିଥିଲା
 ସେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ବାଘ ଆଜି ତାକୁ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଆଉ ସେ ବାଘଠାରୁ ଅଧିକ ଜୋରରେ ଦୌଡ଼ି ପାରିବ
 ନାହିଁ । ସେ ତା'ର ବାଛୁରୀ କଥା ମନେ ପକାଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲା ଚିକେ ରୁହ ବାଘ ଭାଇ ମୋ କଥା ଚିକେ ଶୁଣ
 ମୋତେ ଏବେ ମାର ନାହିଁ, ମୋର ଘରେ ଗୋଟିଏ କଅଁଳା ବାଛୁରୀ ଛୁଆ ଅଛି । ସେ କ୍ଷୀର ଖାଇ ନାହିଁ, ତା'ର ତଣ୍ଡି
 ସୁଖ୍ୟମିବ ମତେ ଚିକେ ଛାଡ଼ି ଦିଅ । ମୁଁ ତାକୁ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଖୁଆଇ ଆସିବି ସେ ଏବେ କଅଁଳା । ମୁଁ ତାକୁ ବୁଝାଇ
 ସୁଖାଇ ତୁମ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିବି । ତା' ପରେ ତୁମେ ଖାଇବ ।

ଏକଉଣା ଛୋଡ଼ ଦେଲେ ତୁ ଉଜି କୋନ୍ ଫରସ୍ । ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ି ବିନତି କରନ କି - ମ ତୋନ ସତ ଓଡ଼ କେରିଛୁ, ମାର୍ ଓଡ଼େନ୍ ତୁ ସହିମାନ, ମଏକ ଉଣା ଜାନ୍ ମାର କେଡିନ୍ ଦୁଧ ପରାଏନ୍ ରୁମ୍‌ଚାଟ୍ ଲିହି । ଓଡେସି ମ ତାର ଢାଞ୍ ଫରେନ୍ ଆ ଜାହିଁ । ମ ସହି କେ ରିଛୁ । ଇ ଓଡ଼େନ୍ ସାମଲେନ୍ ଓଡ଼ାହଗେରୋ ମନେମ୍ ବିଶ୍ଵାସ ଆଗୋ, ଉ ରାଜି ହେଗୋ । ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ିନ୍ କୋ ତୁ ଯୋ । ତାର୍ ଆତେତକ୍ ମ ଆତ ଯୋର୍ ରିଆହିଁ । ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ି ଜାଦା ଖୁସ୍ ହେଗି ଆନ୍ ଓର୍ କେଡ଼ି ପିଲା ଢାଞ୍ ଚଲିଗି । କେଡ଼ି ପିଲାନ୍ ଗାଞ୍ଜୁଡ଼ି ରୁମ୍ ଚାଟେନ୍ ଦୁଧ ପରା ଦିନି । ଓଡେଶି ରୋଏନ୍ ଲଗିଗି । କେଡ଼ି ଢାଞ୍ସି ଓର୍ ଜିଏରୋ ବିଦାୟ ମାଜା ଅନ୍ ସିକଞ୍ଜୁଡ଼ି ଦେନ୍ ବୁଝାଦିନି,

ବାଘ ହସିଲା ଏବଂ କହିଲା ତୁ ମୋତେ ବୋକା ଭାବିଛୁ, ଶିକାର ଥରେ ଗଲେ ଆଉ ଫେରେ । ତୁ ଆଉ କ’ଣ ଫେରିବୁ । ବଉଳା ବହୁତ କାକୁଡ଼ି ମିନତି କଲା ଏବଂ ବଚନ ଦେଇ କହିଲା ମୁଁ ସତ୍ୟ ବଚନ କହୁଛି ବାଘଭାଇ ମତେ ଥରେ ବିସ୍ଵାସ କର । ମୁଁ ଖାଲି ଥରଟିଏ ମୋ ବାଛୁରୀକୁ କ୍ଷୀର ଦେଇ କୋଳେଇବି, ତା ପରେ ତୁମ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିବି । ମୁଁ ସତ୍ୟ କରୁଛି ଏକଥା ଶୁଣି ବାଘ ମନରେ ଚିକିଏ ବିଶ୍ଵାସ ଆସିଲା । ସେ ରାଜି ହୋଇଗଲା ଓ ବଉଳାକୁ କହିଲା ତୁ ଯା’ ଡୋ ଆସିବା ଯାଏ ମୁଁ ଏଠି ଜଗି ବସିଛି । ବଉଳା ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା, ତା ବାଛୁରୀ ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲା । ବାଛୁରୀକୁ ବଉଳା ଗାଈ କୁଣ୍ଠାଇ ପକାଇଲା ଓ କ୍ଷୀର ପିଆଇଲା ଏବଂ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଜିଉରେରୋ ଜତରାକ୍ ଦୋଖ, ସୋକ୍ ନିଜେ ନ ଭୋଗେନ୍ ପଡ଼ୁଛ, ଓନ୍ ସାହସ କରଥାଣି କରେନ୍ ପଡ଼ିହ । ଇ ସିକ୍ଘାଡ଼ି ଦେଦିନ୍ ଅନ୍ ବିଦାୟ ଲେ ଲିଦି । ଏକ୍ ଚିଟିକେର୍ ବାଦ୍ ଖ୍ରାହଗେ ଢାକ୍ ଚଲିଗି । ଖ୍ରାହଗ୍ ଗାଓଡ଼ିନ୍ ଦେଖେନ୍ ଚମକ ଗୋ । ଓନ୍ ବିଶ୍ଵାସ କୋନ୍ ହି ଯୋ, ବଉଳା ଓର୍ କିର ଜକୋ ଖ୍ରାତେନ୍ ରକ୍ଷା କର୍ ଲିଦି । ଖ୍ରାହଗ୍ ଓର୍ ଉପର୍ ଦୟା କିଦୋ । ଖ୍ରାହଗ୍ କୋ ତୁ ତାର ଖ୍ରାତେରୋ ସହି ରକ୍ଷା କର ଲଦିଛି, ମ ତୋନ୍ ଛୋଡ଼ ଦଛୁ । ତୁ ଘର ଯୋ, ଅନ୍ ତାର୍ କେଡ଼ି ସାଥେମ୍ ଖୁସ୍ ହେଥାଣି ର । ଗାଓଡ଼ି ଖୁସି ହେଥାଣୀ ଓର୍ କେଡ଼ି ଢାକ୍ ଚଲିଗି । ଇ ସାକିସି ଆପତା ବୁଝେନ ସକେ ଯୋ ସତେରୋ ସପା ଉଶା ଜିତ୍ ଅଛ ।

ତାକୁ ଜୀବନର ଶେଷ ବିଦାୟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଵେହର ସହ ଦୁନିଆର ରାତି, ନାତି ବୁଝାଇ କହିଲା । ଜୀବନର ଚଳାପଥରେ ଆସୁଥିବା ବାଧାବିଘ୍ନର ସାମନା ଏକୃଷ୍ଟିଆ ସାହାସର ସହିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ବିଦାୟ ନେଲା ଏବଂ କିଛି ସମୟ ପରେ ବାଘ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ବାଘ ବଉଳାକୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ତାକୁ ବିଶ୍ଵାସ ହେଲା ନାହିଁ ଯେ, ବଉଳା ତା ପ୍ରାଣୀରୁ ଅଧିକ ବଚନକୁ ଏତେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଲା, କଥା ରକ୍ଷା କଲା । ବାଘର ଦୟା ହେଲା, ସେ କହିଲା ତୁ ସତ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିଥିବାରୁ ମୁଁ ତୋତେ ଛାଡ଼ିଦେଲି । ତୁ ଯା, ତୋ ବାଛୁରୀ ସାଥରେ ଖୁସିରେ ରହିବୁ । ବଉଳା ଆନନ୍ଦରେ ତା ବାଛୁରୀ ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଗଲା । ଏହି କାହାଣୀରୁ ଆମେ ବୁଝି ପାରିଲୁ ଯେ, ସତ୍ୟର ସବୁବେଳେ ଜୟ ହୋଇଥାଏ ।

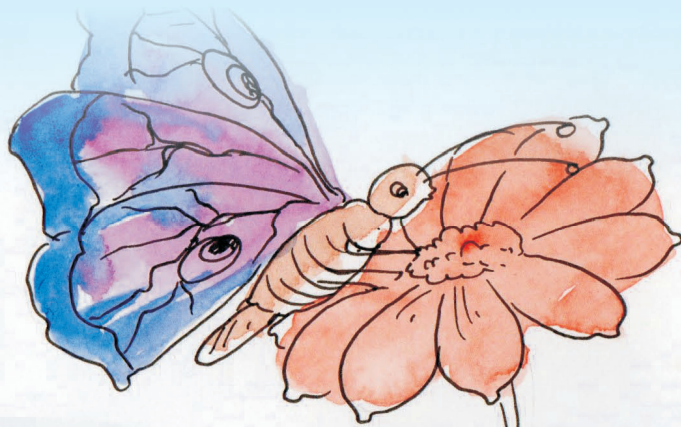
ହଜରିଆ ତିତଳି (ଗର୍ବୀ ପ୍ରଜାପତି)

ୟା, ୟା, ତୁବି ଦେଖୁ କାଳଁ ହିଦୋ । ଏକ ଠିଆଁ ତିତଳି ରାନୁର ହାତେମ୍ ବେଠିର । ଉ କତରା ଅଛାର । ହାଁ ରାନୁ ମ ବି ଦେଖୁଛୁ । ଲାଗୁରିଛକି ତୁ ତିତଳି ସାଥେମ୍ ସାଥଣ୍ ହେଗୀ । ହଁ ମ ତିତଳି କଣେନ୍ ଚାହାରିଛୁ । ମାର ବି ପାଁଖ୍ ଦରକାର । ତୁ ପାଁଖେ ଖୁଳି ତିତଳି ହେଏଟା ଚାହାରିଛି । ହାଁ ୟା କତରା ଅଛା ହିହନା । ହାଁ ଠିକ୍ ଛ, ଏକଠିଆ ଶାକି ସାମଳ ଯେମ ତିତଳି ଓରୋ ପାଖେନ୍ ଗମା ଦିନିଛ । “ତିତଳି ଓରୋ ପାଁଖ୍ ଗଢ଼ା ଦିନି” ଦାନା ଦନେର ଖୁତଛ – ଏକ ଠିଆଁ ତିତଳିର, ଓର ନାମ ର ଲିଲି । ଲିଲି ନଜାତ୍ ସୁଘରର । ଉହର ଜାଦା ଯେଲା ତକ ଫୁଲେମ୍ ବେଠ୍ତି ର, ରସ ପିତିର ଅନ୍ ଯେଲା କରତି ର । ଲିଲି ଜାଦା ସୁଘର ର ଓର ଜୁଗୁ ପଖୋଡ଼ା ଉପର ଜାଦା ଘମଣ୍ଟ ର ।

ମାଁ, ମାଁ ତମେ ବି ଦେଖୁଲ କ’ଣ ହେଲା, ଗୋଟିଏ ପ୍ରଜାପତି ରାନୁ ହାତରେ ବସିଥିଲା, ସେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା । ହଁ ରାନୁ ମୁଁ ଦେଖୁଛି, ଲାଗୁଛି ତୋର ପ୍ରଜାପତି ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ହୋଇଗଲାଣି । ହଁ ମୁଁ ପ୍ରଜାପତି ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ମୋର ବି ପର ଦରକାର । ମୁଁ ଏତେ ବୋର କଣ ପାଇଁ ? ତୁ ପରଥିବା ପ୍ରଜାପତି ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ହଁ ମା କେତେ ଭଲ ହେବନା ! ହଁ ଠିକ୍ ଅଛି, ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ ଶୁଣ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରଜାପତି ତା’ର ପର ହଜାଇ ଦେଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଜାପତି ଥିଲା । ତା’ର ନାଁ ଥିଲା ଲିଲି । ଲିଲି ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା । ସେ ଅଧିକ ସମୟ ଫୁଲରେ ଥିବା ରସ ପିଇବାରେ ସମୟ କାଟି ଦେଉଥିଲା ।

ଉ ଉର୍ ସାତି ହନେ ସାଥ୍ ଓଡ଼େ ଜୁଗୁ ଚାହାତି ର । ଓର୍ ସାତିହନ୍ ଓର୍ ପଖୋଡ଼ାନ୍ ଦେଖନ୍
 ସାବାସୀ କରିହ କରେନ୍ ଭାବ୍ତି ର । ଆହା ! ଆଜ ମାର ପଖୋଡ଼ା କତରା ସୁନ୍ଦର
 ଲାଗଛ । ମାର ସାତି ହନ୍ କତରା ଦୁଃଖ୍ ଦିଖ୍ ରେଛ । ଓହ୍ରେର ପଖୋଡ଼ା କତରା ଫିକୋ
 ଦିଖ୍ରିଛ । ମନ ଯାହା ମଳିଛ ଓତରାମ୍ ମ ଖୁସି ହୁ । ଆହା ! ମ ଚାହାତେରୁଁ ଜକୋ
 ମନଖୁଆ ଆଗେ । ଏହନ୍ ମନ ଧରେ ଜୁଗୁ କୋଶିସ୍ କରିହ । ଲେକିନ୍ ଇ ଉଣା ହେ କୋନ୍
 ସକ । ଇ ଗୋଲାପେନ୍ ଦେଖୋ ମାରସିବି ଜାଦା ସୁନ୍ଦରଛ । ଜରୁର ଏର ଉପର୍ ବେଠେ
 ଖାତ୍ । ତିତଲି ଫୁଲ ଝାଡ଼େପର୍ ବେଠି । ଅତୁଣା ଓର୍ ପଖୋଡ଼ା ପଡ଼ିଗି । ତିତଲି ଖୁବ୍
 ଯେଲାତକ୍ ରୋତି ରେଗି ।

ତେଣୁ ଲିଲିର ତାର ପର ଉପରେ ବହୁତ ଗର୍ବ ଥିଲା । ସେ ତା'ର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ।
 କାରଣ ତା'ର ପରକୁ ଦେଖି ସାଙ୍ଗମାନେ ପ୍ରଶଂସା କରିବେ ବୋଲି । ଆଜି ମୋର ପର କେତେ ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଛି
 ଆହା ! ମୋର ସାଙ୍ଗମାନେ ଦୁଃଖ୍ ଦିଶୁଛନ୍ତି ଆଉ ତାଙ୍କ ପର କେତେ ଫିକା ଲାଗୁଛି । ମୋତେ ଯାହା ମିଳିଛି, ଖୁସି
 ହେବା ଦରକାର ଆହା ! ମୁଁ ଚାହୁଁଥିବା ଲୋକେ ପଳେଇ ଆସିଲେଣି । ଏମାନେ ମୋତେ ଧରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ।
 ହେଲେ ଆଉ ଏଥର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଓ ଏ ଗୋଲାପଟାକୁ ଦେଖ, ମୋ ଠୁ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଅଛି । ନିହାତି ଏହା
 ଉପରେ ଟିକିଏ ବସିବା ଦରକାର । ପ୍ରଜାପତି ଫୁଲ ଗଛରେ ବସିଲା । ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରଜାପତିର ପର ପଡ଼ିଗଲା ।

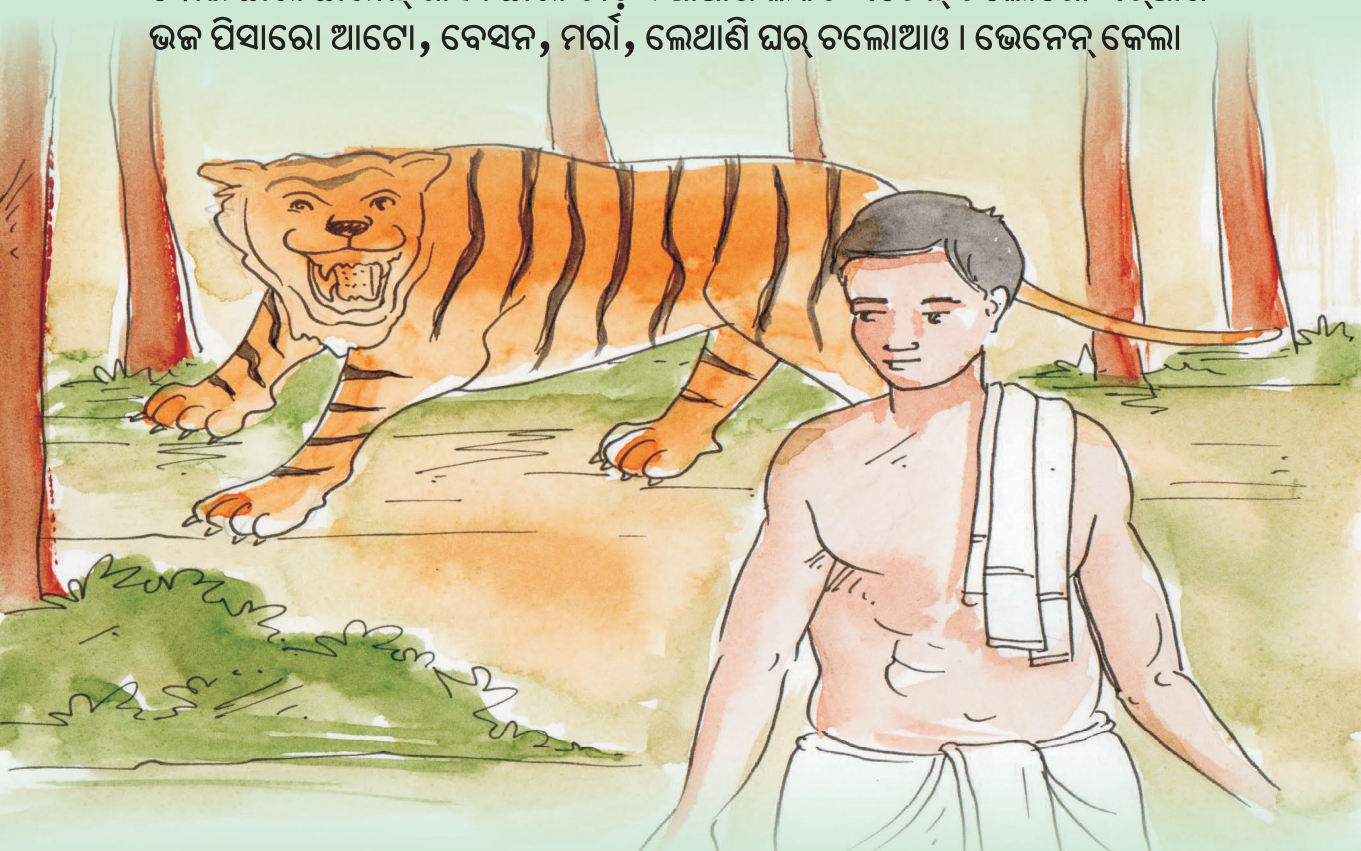
ଆବ ଉ ଓଡ଼େ କୋନ୍ ସକ୍ତି ଛ । ଉ ଘରେଜମ ରେରିଛ । ଓର୍ ଜୁଗୁ ଉ ଜାଦା ଦୁଃଖୁତ ଛ । ମନେନ୍ ମାରେନ୍ ବେଠି ରିଆତି ର । ଜତୁଣା ଓର୍ ସାତି ଲନେନ୍ ଓଡ଼େରୋ ଦେଖ୍ତିର ଉଜି ଜାଦା ଦୁଃଖୁତ ହେତିର । ଓର୍ ଯାଡ଼ି ଓନ ସମ ଝାୟେ ଜୁଗୁର କୋଶିସ କହତି ର । ଲେକିନ୍ ଓନ୍ କୋଇ ଝାତେରୋ ଫରକ୍ କୋନ୍ ପଡ଼ତିର । ଏକ୍ ଦନ୍ ଅସୋ ହି ଓର୍ ସାତି ହନ୍ ଓଡ଼େ ଉଣା ନାନ୍ ନାନ୍ ଗୁରା ହନ୍ ପକଡ଼େ ଉଣା ଓହନ୍ ମରଗେ । ଇଝାତେନ୍ ସାମଲ ଥାଣୀ ଲିଲିର ମନେମ ଦୋଖ୍ ହେଗୋ । ଓର୍ ଯାଡ଼ି କେହେ ଲାଗି ତାର ପଖୋଡ଼ା ରେହେଲେ ତୁ ବି ଓଡ଼େ ରେତି । ଅନ୍ ହେ ସକଛ ତୁ ବି ମର୍ ଯାଏରେତି । ଇ ଝାତେସି ହମ୍ ଜାଣେ କୋଇ କୋଇ ଉଣାର ଝାତ୍ ଲେହେ ଯାଝୁଛ ।

ପ୍ରଜାପତି ଦୁଃଖରେ ବହୁତ ସମୟ ଧରି କାନ୍ଦିଲା । ଏବେ ସେ ଉଡ଼ି ପାରୁ ନ ଥିଲା । ସେ ଘରେ ହିଁ ରହୁଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ସେ ବହୁତ ଦୁଃଖରେ ଥିଲା । ଆଉ ମନକୁ ମାରି ରହୁଥିଲା । ଯେବେ ସେ ତା’ର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଉଡ଼ିବାର ଦେଖେ ସେ ଆହୁରି ଦୁଃଖୁତ ହୁଏ । ତା’ ମାଁ, ତାକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, ହେଲେ ସେଥିରେ ତାକୁ କିଛି ଫରକ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଦିନ ଏମିତି ହେଲା ଯେ, ତା’ର ସାଙ୍ଗମାନେ ଉଡ଼ୁଥିବା ବେଳେ ଛୋଟ ପିଲାମାନେ ଆସି ତାଙ୍କୁ ଧରିବା ବେଳେ ସେମାନେ ମରିଗଲେ । ଏକଥା ଶୁଣି ରାନ୍ଧୁ ମନରେ ଦୁଃଖ ହେଲା ତା’ ମାଁ, ତାକୁ କହିଲେ ତୋର ବି ପର ଥିଲେ ତୁ ବି ଉଡ଼ିଥାନ୍ତୁ ଏବଂ ହୋଇପାରେ ତୁ ବି ମରିଯାଇଥାନ୍ତୁ ଏଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିଲୁ ଯେ ବେଳ ବେଳର ଘଟଣା ଠିକ୍ ହୋଇଥାଏ ।

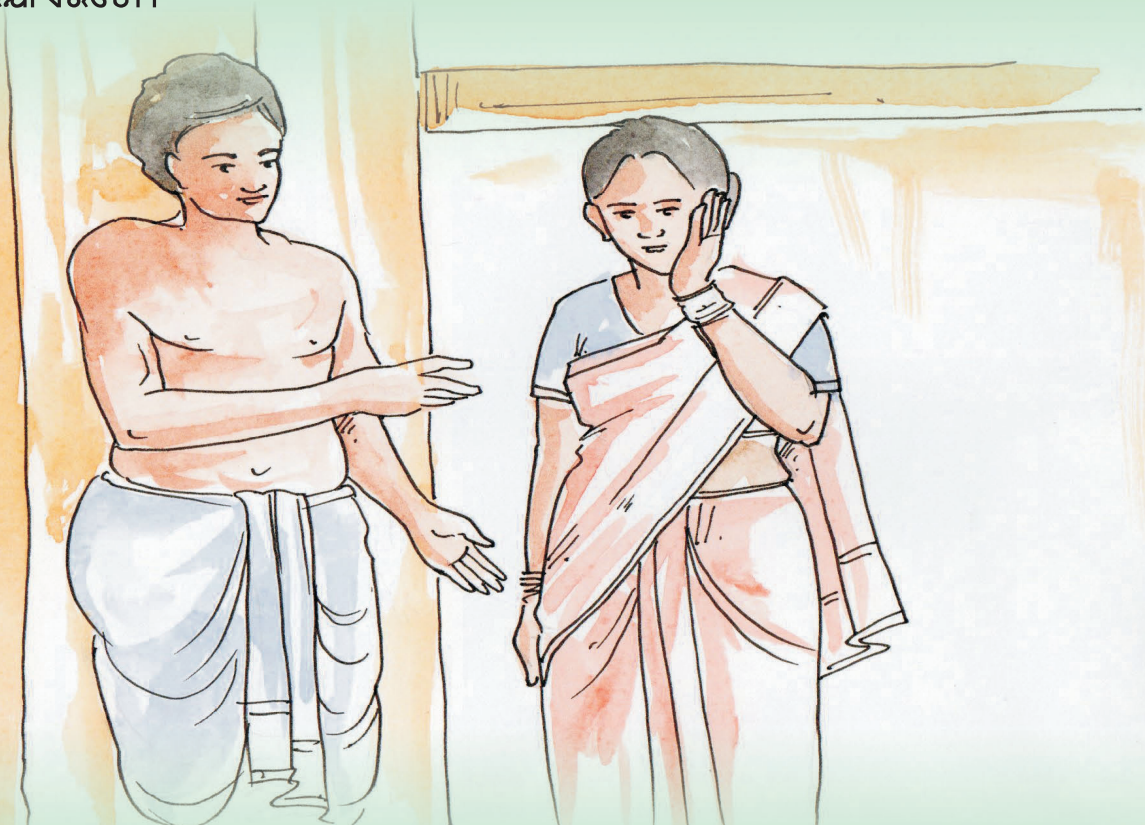
ହୁସିଆର ଛାରା (ବୁଦ୍ଧିଆ ପିଲା)

ଏକ ଠିଆ ରାଜେମ୍ ଢୋଖରା ଅନ ଢୋଖରୀ ରେତେର୍ । ଓହ୍ଲେରୋ ଏକଠିଆ ଛାରା ଅନ ଏକଠିଆ ଛାରୀର । ଢୋଖରୀ ଢୋଖରା ଭୁକେମ ମର ଯାହା କରନ୍ ଛାରା ଝାଡ଼ିସି ଲକଡ଼ି ଲାଥାଣୀ ଘର ଚଲାତେର । ଛାରୀ ଘରେମ୍ ଭାତୁ ଅନ ଲଗଞ୍ଜାନ ରାନ୍ଧାସିନ୍ଧା କର । ହନୁଜ ଏକ ଦନ ଛାରା ଲକଡ଼ି ଲେନ୍ ଗେର ଝୁଡ଼ ଏକଠିଆ ଝୁହଗେନ ଦେଖୋ, ଝୁହଗକେଲା ମତୋନ ଆବଖାହିଁ । ଛାରା କେ ଲାଖ ମନକାଇୟୁଗୁତୁ ଖାଇସ୍ । କାଲହେନ୍ ହାମ ତିହାର ମାନରେଛା ବାଟି ଖାଏନ୍ ଯାଇସ୍ । ଝୁହାର୍ ଓର ମନେ ମନେମ୍ ଭାବରେର ଝୁଡ଼ ଯାଏଲେ ଦୋଇ ଛାରା ଛାରୀନ୍ ଖାହି । ଛାରା ଝାଡ଼ିସି ଆଥାଣି ଲକଡ଼ି ଏଚେନ୍ ଚଲୋଗୋ ଏଚ୍ଥାଣି ଭଜ ପିସାରୋ ଆଟୋ, ବେସନ, ମରୀ, ଲେଥାଣି ଘର ଚଲୋଆଓ । ଭେନେନ୍ କେଲା

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଓ ପୁଅ ଥିଲା । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ଭୋକରେ ମରିଯିବେ ଚିନ୍ତା କରି ପୁଅଟି ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠ ଆଣି ଘର ଚଳାଏ । ଝିଅଟି ଘରେ ଭାତ ତରକାରୀ ରୋଷେଇ କରେ । ଇମିତି ଦିନେ ପୁଅଟି କାଠ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥାଏ, ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ବାଘ ଦେଖିଲା । ବାଘଟା କହିଲା ମୁଁ ଏବେ ତୋତେ ଖାଇବି ପୁଅଟି କହିଲା, ମତେ କ'ଣ ପାଇଁ ତୁ ଖାଇବୁ? ଆସନ୍ତା କାଲି ଆମ୍ଭର ପର୍ବ କରୁଛୁ, ପିଠା ଖାଇବାକୁ ଯିବୁ । ବାଘଟା ତାର ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରିଥାଏ ଗଲେ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଭାଇ-ଭଉଣ କି ଖାଇବି । ପୁଅଟା ଜଙ୍ଗଲରୁ ଆସିଲା ଓ କାଠ ବିକ୍ରି କରିନେଲା । ସେହି ପଇସାରେ ଅଟା, ବେସନ ଓ ମୁଡ଼ କିଣି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ଭଉଣୀକୁ କହିଲା ।

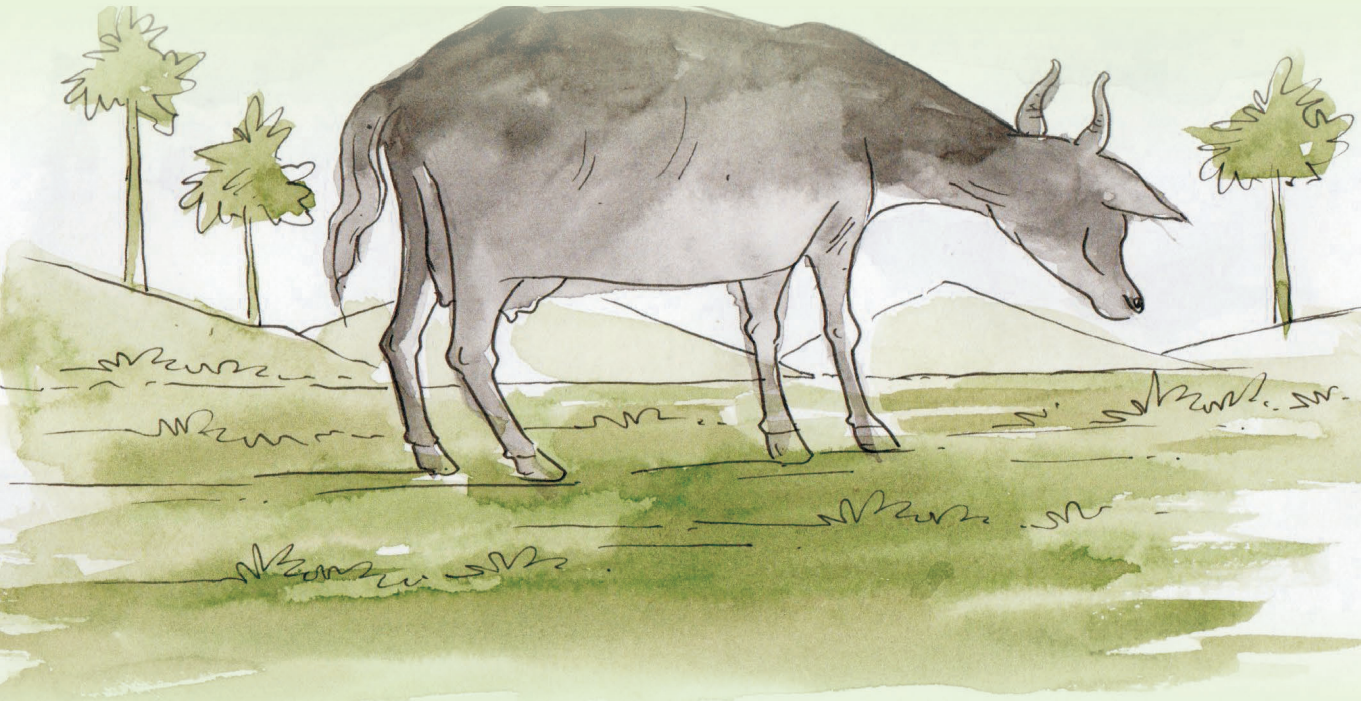
ଏନ୍‌ହେନ୍ ଲେଯୋ ଅନ୍ ବାଟିବଣା ଥାଣି ରଖାଲ୍ ମେଲ । ଖୁହଗ ବାଟି ଖାଏନ୍ ଆହା । ଭେନ କି ଇଦେହାଲମ୍ ବାଟି ବଣାନ୍ ଦେରିଛୁ । ଭାଇ କେହେଲାଗ୍ ଭେନ୍ ଖୁହଗ ଆଏଲେ କତ ବେସିହ । ଭେନ କେଲାଗ୍ ଜମିନେ ଉପର ସାବରି ଏକ ଠିଆ ଖୁଛା ଦିସ୍ । ଭାଇ ହର ହା ଠିକଛ କେଲାଗ୍ ଭାଇ ଯାଆଣି ଏରାର୍ ଉପରେମ୍ ସାଦରିନ୍ ଖୁଛା ଦିନୋ । ଖୁହଗ୍ ଆଆଣି ହପ୍‌କଡ୍‌ରେଛ ଏବେଟା, ଏବେଟା ଛାରା ଘରେସି ନିକଲନ୍ ବାଟି ଲାଆଣି ଦିନେ ଅନ୍‌କେ ଲାଗ୍ ଇ ସାଦରି ଉପରେମ୍ ବେଠ୍ । ଖୁହଗ୍ ଯାଆଣି ସାଦରି ଉପରେମ୍ ବେଠ୍‌ଗୋ । ବେଠ୍‌ତୋ, ବେଠ୍‌ତୋ ଖୁହଗ୍ ଏରାମହିମ୍ ପଡ୍‌ଗୋ ଅନ୍ ରିସେମ୍ କେହେଲାଗ୍ ଆଛାହିଦି ଜାଣେନ୍ ସକୋ ବେଟା ନ ପଡ୍‌ଡେଲେ ତୋନ୍‌ମ ଝାଡ୍‌ମହିମ୍ ଲେଯାଏରତୋ ।

ଏ ଗୁଡ଼ିକୁ ନେ, ପିଠା କରିଥା ବାଘଟା ପିଠା ଖାଇବା ପାଇଁ ଆସିବ । ଭଉଣୀ କହିଲା ଏବେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପିଠା କରି ଦେଉଛି । ପୁଅଟା କହିଲା ଭଉଣୀ ବାଘଟି ଆସିଲେ ବସିବ କେଉଁଠି ? ଭଉଣୀ କହିଲା ସେହି ଭୁଇଁ ଉପରେ ଆସନଟିଏ ବିଛାଇ ଦେବୁ ଯା’ । ପୁଅଟା ହଉ କହିଲା । ପୁଅଟି ଗଲାଯେ କୁଅ ଉପରେ ଆସନଟିକୁ ବିଛାଇ ଦେଲା । ବାଘମାମୁଁ ଆସି ଡାକିଲା ପୁଅ ହୋ ପୁଅ, ପୁଅଟି ଘରୁ ବାହାରି ଆସି ପିଠା ଆଣି ଦେଲା ଓ କହିଲା ଏହି ଆସନ ଉପରେ ବସ । ବାଘମାମୁଁ ଯାଇ ବିଛଣା ଉପରେ ବସିଲା । ବସୁ ବସୁ ବାଘଟା କୁଅ ଭିତରକୁ ପଡ଼ିଗଲା ଓ ରାଗିଯାଇ କହିଲା, ଭଲ ହେଲାନି, ଜାଣି ପାରିଲିନି ପୁଅ, ନ ହେଲେ ତୋତେ ମୁଁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ନେଇ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ଛେଳି କାଏଁ ଜୁଗୁର୍ ପାଣିନ୍ ଚମକଛ (ଛେଳି କାହିଁକି ପାଣିକୁ ଡରେ)

ଡୁଙ୍ଗାରେ ହେଟେ ଖାଲିଆ ଏକଠିଆ ଏରାଅନ୍ ଯାରିର୍ । ଖାଲିଆ ମାଝାମାହି ଏକଠିଆ ଡିପାରଅ । ଉ ଡିପା ଉପର କୁଲୋ କୁଲେ ଚାରୋ ମହି ଭରାରିଅ । ଖାଲିଆ ତାଏ ପର ଛେଳି ହୁବ୍ରେନ୍ ବିଚାର କିଦି କୁଜନ୍ କରନ ଡିପା ପର ଯାଆନ୍ ଚାରୋ ନ ଖାହି ମାରୋ ପେଟ ଭରା ଯାହା । ଠିକ୍ ଅତୁଉଣା ଖାଲିଆ ମହିଶି ଏକ ମଙ୍ଗର ନିକ୍ଲୋ । ଛେଳିନ୍କୋ ତୁ ମାରୋ ସାଥୀ ହିସ୍, ତୋନ୍ ଲେଜାଥାଶି ଉ ଚାରୋ ଢୁଇ ଛୋଡ଼ ଦିହି ତୁ ପେଟ୍ ଭରତେ ତକ ଚାରୋନ୍ ଖାଇସ୍ । ତୁ ମାର୍ ଇଡ଼ରିକ୍ କାମ୍ କରିସ୍ ସପାଦନ୍ ଏକ୍ ଏକ୍ ଠିଆ ଜିବଜନ୍ତୁ ଧରନ୍ ଖାଲିଆ ନାହେନ୍ ଯାଇସ୍ ।

ପାହାଡ଼ ତଳେ ନଇଁଟିଏ ବହିଯାଉଥିଲା । ନଇଁ ମଝିରେ ଗୋଟିଏ ଟାପୁ ଥିଲା । ସେହି ଟାପୁରେ କଅଁଳ ଘାସ ସବୁ ଭରି ହୋଇଥାଏ । ନଇଁ କୁଳରେ ଠିଆ ହୋଇ ଛେଳି ଭାବିଲା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ନଇଁ ପାରି ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ପେଟପୂରା ଖାଦ୍ୟ ମିଳିଥାନ୍ତା । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ କୁମ୍ଭୀରଟିଏ ନଇଁରୁ ବାହାରିଲା ଛେଳିକୁ କହିଲା, ତୁମେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ହେଲେ, ତୁମକୁ ସେହି ଘାସ ପାଖରେ ଛାଡ଼ିଦେବି, ତୁମେ ପେଟପୂରା ଘାସ ଖାଇବ । ହେଲେ ତୁମେ ମୋର ଏତିକି କାମ କରିବ, ନିତିଦିନ କିଛି ଜୀବଜନ୍ତୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ନଇଁରେ ଗାଧୋଇବାକୁ ଆସିବ ।

ମଥ ଓହ୍ଲେନ୍ ଖାଆଣି ଖୁଚିହିଁ । ମଙ୍ଗରେରୋ ଖୁତେନ ସାମଲଆଣି ଛେଲି ରାଜି ହେଗି । ସତେର୍ ସତ୍ ସବ୍ ଦନ ହରଣା, ଶଶିଆ, କୋଟରା, ଲେଥାଣି ଖାଲିଆ ନାହେ ଯୁଗୁ ଆଘୁଛ । ମଙ୍ଗର ଛେଲିନ୍ ଛୋଡଦ୍ ଅନ୍ ଦୁଷୋରୋ ଜତୁନ ଖା ଯାଅ । ମଙ୍ଗର ଛେଲିନ୍ ଲେଜାଆଣି ଜିପା ଉପର ଛୋଡଦ୍ ଅନ୍ ଫେର ଖାଲିଆ ଜ୍ଵାଏ ପର ଆୟାଘୁ । ଆତ୍ରା ଖୁତ୍ ଚିତ କରନ୍ ଦୋଇଝଣା ଖୁସି ମହୀ ଦନ୍ କାଲ କାଟରେର । ଅକସମାତ ଏକ ଛେଲି ଖାଲିଆ ନାହେନ କୋନି ଆଇ । ମଙ୍ଗର ଯୋଗ୍ ମେଲେର । ଉଦନ ଉ ଛେଲିରେ । ଦି ଠିଆ ପିଲାହନ ଖାଲିଆ ନାହେନ୍ ଆଇର୍ ।

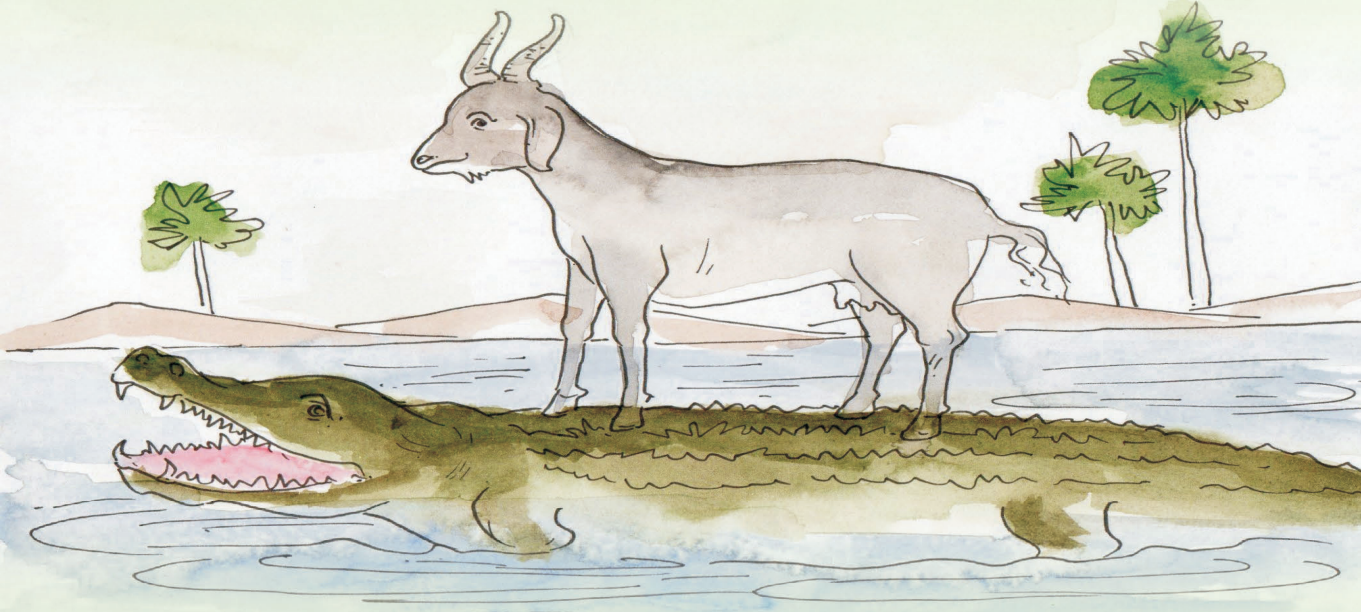
ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇ ବଂଚିବି । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଛେଲି କୁମ୍ଭୀର କଥାରେ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ସତକୁ ସତ ପ୍ରତିଦିନ ହରିଣ, ଠେକୁଆ ବା ବଣମେଣ୍ଡାକୁ ନେଇ ଗାଧୋଇବାକୁ ଆସେ । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଛେଲିକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଜୀବମାନଙ୍କୁ ଚାଣି ନେଇ ଖାଏ । କୁମ୍ଭୀର କଥା ଅନୁସାରେ ଛେଲିକୁ ନେଇ ଚାପୁରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ପୁଣି କୁଳକୁ ଆସେ । ଏତିକି ବୁଝାମଣା ହୋଇ ଦୁହେଁ ଖୁସିରେ ଚଳିଲେ । ଦୈବାର୍ ଦିନେ ଛେଲି ନଇଁ କୁଳକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ । କୁମ୍ଭୀର ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ସେହି ଦିନ ସେହି ଛେଲିର ଛୁଆ

ମଙ୍ଗର ହର ଲୋହିମୁଣ୍ଡୋ ହେ ମେଲେର । ମୁଣ୍ଡେ ଲୋଭେ ନ ସମ୍ଭାଳେ କୋନସକୋ
 ଏକଠିଆ ହେଲି ପିଲାନ୍ ଗିନେ ଖାଲିଆ ମହି ଖାଖୋ । ଉଜି ଏକ ଠିଆ ହେଲି ପିଲାହର
 ଓର ଜିଏନ୍ ଓଡ଼ାଡ଼ୁଆଣି ଘର ତାଟି ଓର ଯାଡ଼ିନ୍ ସପା ଓଡ଼ାତେନ୍ ଓଡ଼ାଦିନି ଜନା ହେଲିହର
 ଚିସାଥାଣି ରୋ ନାଖିଛ । ମଙ୍ଗରେରେ । ଧୋକାଦାର ଓଡ଼ାତେରୋ କୁକୁନ୍ ଓର
 ବଦଲାଫେରି କରଅନ୍ ହେଲି ଚିନ୍ତା କିଦିଛି । ଓର ଲାହରେ ଦନ ପରଭାତି ମଙ୍ଗରେ ହୁଇ
 ହେଲି ଗିଛ ଅନ୍ କିଛ । ସାଥୀ ଆଜ ମାରୋ ହେଲି ପିଲାରୋ ଜନ୍ମ ଦିନଛ ଅନ୍ ଭୋଜି ଛ ।
 ହେଲି ମଙ୍ଗରେନ୍ ନେଉତା ଦିନିଛ ।

ଦୁଇଟି ଗାଧୋଇବାକୁ ଆସିଲେ ନଇକି । କୁମ୍ଭୀର ରକ୍ତମୁହାଁ ହୋଇଥାଏ । ଲୋଭ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ଗୋଟିଏ ଛୁଆକୁ
 ନଇକୁ ଟାଣିନେଲା । ଅନ୍ୟ ଛୁଆଟି ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ସବୁକଥା ମାଆକୁ କହିଲା । ହେଲି ଏ କଥା ଶୁଣି
 ରାଗରେ କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । କୁମ୍ଭୀରର ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତା ପାଇଁ କିପରି ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦେବ ଚିନ୍ତା କଲା । ତା ପରଦିନ
 ସକଳୁ ଯାଇ କୁମ୍ଭୀରକୁ କହିଲା, ଆଜି ମୋ ଛୁଆର ଜନ୍ମଦିନ ଭୋଜିରେ ଯୋଗଦେବ । ତୁମେ ତ ମୋର ଘର
 ଦେଖୁନାହିଁ, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥାଏ, ହେଲିର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଅପୂର୍ବ ଭଳି ଲାଗିଲା ।

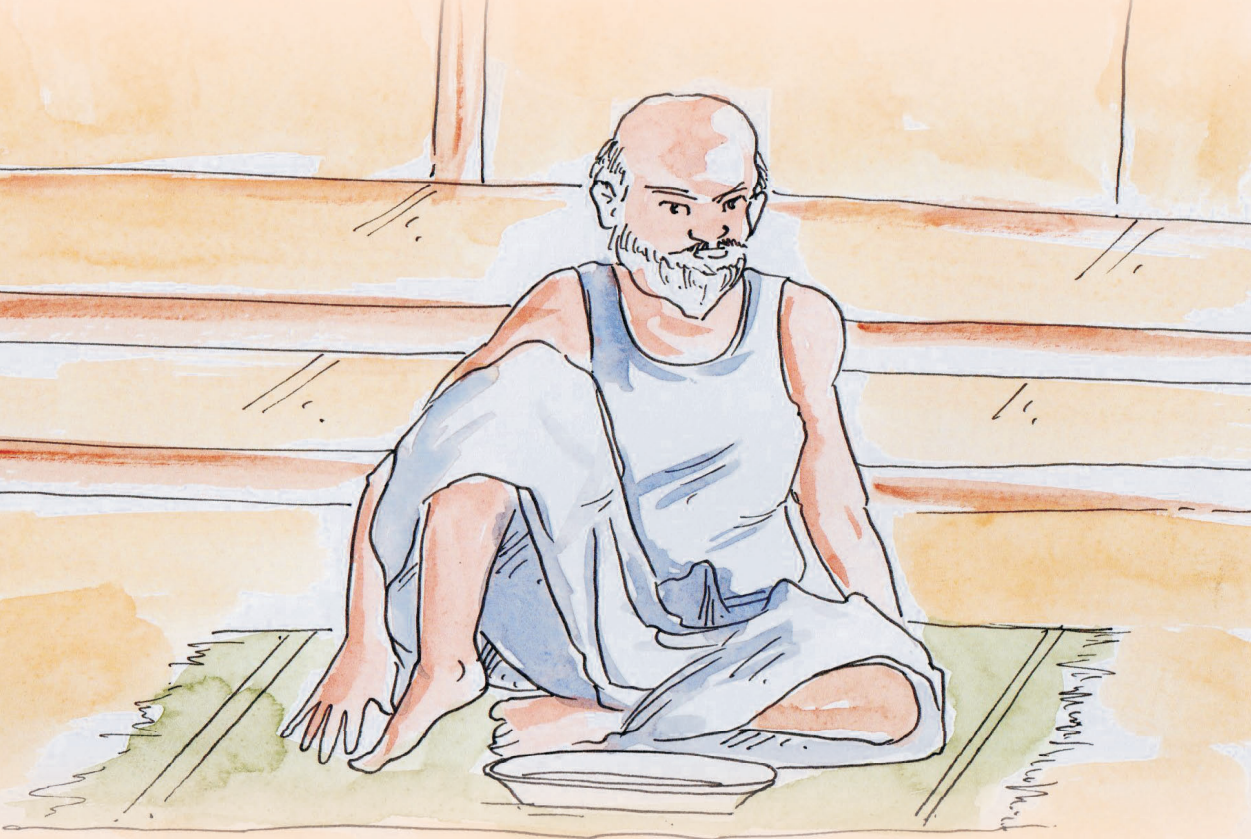
ମଙ୍ଗର କେ ରେଛ ଭୋଜି ଖାନ୍ତି ଅନ୍ ଛେଲିରୋ ଘରେନ୍ ଦେଖନ୍ ଆହି । ମଙ୍ଗର ଛେଲିରୋ ଲାହର୍ ଲାହର୍ ଝାଡ଼ିମ ଚଲୋଗୋ । ଗାମେମ ଏକଝଣା ଆଦିବାସୀ ଆଦମୀ ଝୁପଡ଼ିନ୍ ଦେଖାଲନ୍ ଛେଲିକି ଇହର ମାର ଘରଛ । ତୁଇ ଘରେ ମ ବେଠୋରିଆ । ମ ମାରେ ପିଲା ହନେନ୍ ବଲାରିଛୁ, ତାର ଖାଏଁରୋ ଇନ୍ତିଜାମ କରିହ । ଆତ୍ରାମହି ମଙ୍ଗର ଘରେ ମହି ଘେସଗୋ । ଘୋସୋକି ଛେଲି ମେଁ ମେଁ ବରକାଦିନି । ମଙ୍ଗର ଘରେମ୍ ଘସେର୍ ଗାମେଝାଲେ ଦେଖେ । ଗାମେ ଝୁଲେ ଧନୁଶ, ଶର, ଭଜାସି ମଙ୍ଗରେନ୍ ମାରେ ଲାଗେ । ମଙ୍ଗର ଲୋଦି ଲୋହାଣ ହେଗୋ ଅନ ଖାଲିଆ ସାମୁ ଢାଟୋ ଅନ୍ ଯାଆଣି ପାଣିମ୍ ଘୋସଗୋ । ଓର୍ ଦେହେମହି ଚୋର୍ ଲଗରିର୍ ଅନ ଦେହେ ଦରଦ୍ ହେରିର୍ । ଛେଲି ଯୁଗୁ ମଙ୍ଗରେରୋ ରିସ୍ ବହଡ଼ଗିଛ । ଉ ଦିନେସି ଛେଲି ଅନ୍ ମନ୍ ଖୁଆନ୍ ବଦଲାଲେନ୍ ଲଗୋ । ଇ ଘଟଣା ହେ ରୋ ହଜାର ହଜାର ସାଲ ଲେଗିଛ ତବଲେବି ଛେଲି ମାଙ୍ଗରେସି ଚମକନ୍ ଖାଲିଆ ଅନ ତଲାଉଡି ପାଣିମ ଚାଙ୍ଗେନ୍ ଘାଲେୟୁଗୁ ମେକଛ । ଓର୍ ଚମକେ ରୋ କାରଣ ଇଛ କି ପାଣି ମହି କୋଇ ମଙ୍ଗର ଲୁକ୍ ରିହ କାଇ ।

ସେ ଭାବିଲା ଭୋଜି ଖୁଆ ହେବ, ଛେଲିର ଘର ଦେଖୁ ଆସିବ । କୁମ୍ଭୀର ଛେଲି ପଛେ ପଛେ ବଣକୁ ଚାଲିଲା । ଛେଲି ଆଗ ଆଗ ଚାଲିଥାଏ । କେତେଦୂର ଯିବା ପରେ ଜଣେ ଆଦିବାସୀ ଲୋକର ଝୁପୁଡ଼ି ଘରକୁ ଦେଖାଇ କହିଲା ଏଇଟି ମୋର ଘର, ତୁମେ ଯାଇ ଘରେ ବସ ମୁଁ ମୋ ପିଲାକୁ ଡାକେ, ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । କୁମ୍ଭୀର ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଲା କ୍ଷଣି ଛେଲି ମେଁ ମେଁ ଡାକିଲା । କୁମ୍ଭୀର ଘର ଭିତରେ ପଶିବା ଦେଖୁ ଗାଁ ଲୋକେ ଦୌଡ଼ି ଆସି କୁମ୍ଭୀରକୁ ଧନୁଶର, ପଥର, ସାହାଯ୍ୟରେ ମାରିଲେ, କୁମ୍ଭୀର ରକ୍ତାକ୍ତ ହୋଇ ନଇଁ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଲା ଓ ପାଣିରେ ପଶିଗଲା । ତା ଦେହ ସାରା କ୍ଷତ ହୋଇଗଲା ଓ ଦେହ ଦରଦ୍ ହେଲା । ଛେଲି ପ୍ରତି ତା ରାଗ ବଢ଼ିଗଲା । ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ଛେଲି ଓ ମଣିଷକୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେହି ଘଟଣା ପରଠାରୁ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଛେଲି କୁମ୍ଭୀର ଡରରେ ନଇଁ ପାଣି ବା ପୋଖରୀ ପାଣିରେ ଗୋଡ଼ ବୁଡ଼ାଇବାକୁ ଡରୁଛି । ତା'ର ଡର ହୁଏ କାଲେ ସହି ପାଣିରେ କୁମ୍ଭୀର ଲୁଚିଥିବ କି ?

ମାଙ୍ଗେ ଝୁଲ୍ ଭି ଶିକ୍‌ଦଛ (ଭିକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଦେଲା)

ଏକ ସହରେରୋ ହେଟେ ଉଡ଼ି ପାରାମ୍ କର୍ତ୍ତାକ୍ ମାଙ୍ଗେଝୁଲେ ରେତର୍ । ଓହ୍ନ ସବଦନ୍ ସହରେରୋ ଯତ୍ରାକ୍ ମନ୍ଦିରେର୍ ଅଙ୍ଗାଡ଼ି ଅଙ୍ଗୋଡ଼ି ପଟକା ଝୁଲ୍‌ଥାଣି ପରଭାତିସି ବେଠ୍‌ତେର୍ । ସାଞ୍ଜେତକ୍ ଯତ୍ରାକ୍ ପିସାପାତେର୍ ଓନ୍ ଝୁହ୍‌ହ୍‌ର ମହିମ ସମନ ଏଟା କରଥାଣି ଘର ଯାତେର୍ । ଝୁହ୍‌ହ୍‌ର ଜିଏରେ । ହୁଙ୍ଗ ନଙ୍ଗତ୍‌ର ହେଲେ ଜିଏମ୍ ଯାଜା ଦୋଖ୍ ଭରୋର । ଏକ ଉଣା “ରାମୁ ନାମେରୋ ମାଙ୍ଗେଝୁଲୋ” କ୍ୟାନସର ବେମାରେମ୍ ପଢ଼େର୍ । ନଙ୍ଗତ୍ ହେ କାଣ ଖୁବ୍ ପିସା ଲାଗତିର । ଯତ୍ରାକ୍ ସେର୍ ଅନ୍ ମୋଟୋ ମୋଟୋ ହନେ ହୁଇ ବିନତି କରେଲେ ବି କୋଇ କୋନ ସାମ୍‌ଲେ ।

ଗୋଟିଏ ସହରର ତଳ ସାହିରେ କିଛି ଭିକାରୀ ବସବାସ କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ନିତି ସହରର ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ଗାମୁଛା ବିଛେଇ ସକାଳୁ ବସି ପଢୁଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଯାଏ ଯାହା କିଛି ଟଙ୍କା ପାଆନ୍ତି, ତାକୁ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାଗ କରି ନିଜ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀ ଶୁଖିଳିତ ଥିଲା, ହେଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ଥିଲା । ଥରେ ରାମୁ ନାମ ଭିକାରୀ କ୍ୟାନସର ରୋଗରେ ପିଡ଼ିତ ଥିଲା । ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବହୁତ ଟଙ୍କା ଦରକାର ଥିଲା । ଯେତେ ମହାଜନ ତଥା ବଡ଼ ବଡ଼ିଆଙ୍କୁ ଗୁହାରି କଲେ ମଧ୍ୟ କେହି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସମସ୍ତ ଭିକାରୀ ମିଶି ସେମାନେ ସଂଚୟ କରିଥିବା

ଆଖରୀମ ସପା ମାଙ୍ଗେଓଲେ ମିଲ୍‌ଥାଣି, ଓ ହନ ରଖାରମେଲେର, ଯୋକେ ଏକ୍ ଏକ୍ ରପିୟାନ୍ ମିଲାଥାଣି, ନଙ୍ଗତ୍ କରେ । ଏର୍ ଥୋଡାକ୍ ଦନେରା ବାଦେମ୍ “ରାମୁ” ଏକଠିଆ ଶିଓ ମନ୍ଦିରେରୋ ଅଙ୍ଗାଡ଼ି ଅଙ୍ଗୋଟି ପଟକା ଓଛାଥାଣି ବେଠେର । ଉ ଦନ ଉ ଜିଲ୍ଲୁରୋ ଜିଲ୍ଲୁପାଳ ଦର୍ଶନ କରେନ୍ ମନ୍ଦିରେମ୍ ଆଏର୍ ଅନ ଯାଏ ଉଣା ରାମୁନ ଏକଠିଆ ଶିକା ଦିନୋ । ଥୋଡାକ୍ ସମୟାର ବାଦେମ୍ ରାମୁ ଉଠଗୋ ଅନ ଜିଲ୍ଲୁପାଳେ ଢୁଇ ଉ ଦନ ଯାଥାଣି ଓର୍ ହାତେନ୍ ପକ୍‌ଡ଼ୋ ଅନ୍ ଥୋଡାକ୍ ରପିୟା ଦେ ଦିନୋ । ଜିଲ୍ଲୁପାଳ କାଇ ଭି ସମୟନ୍ କୋନ୍ ସକୋ ଅନ ଓନେ ପୁଛୋ ।

ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାକୁ ଏକାଠି କରି ତାଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କଲେ । ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ରାମୁ ଏକ ଶିବ ମନ୍ଦିର ସାମନାରେ ଗାମୁଛା ବିଛେଇ ବସିଥିଲା । ସେ ଦିନ ସେହି ଜିଲ୍ଲୁର ଜିଲ୍ଲୁପାଳ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ ଯିବା ସମୟରେ ରାମୁକୁ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରା ଦେଲେ । କିଛି କ୍ଷଣରେ ରାମୁ ସେଇଠୁ ଉଠି ଜିଲ୍ଲୁପାଳଙ୍କ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ଧରି ତାଙ୍କୁ କିଛି ମୁଦ୍ରା ଦେଲା । ଜିଲ୍ଲୁପାଳ କିଛି ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାକୁ ପଚାରିଲେ “ଆରେ ଏଇଟା କ’ଣ କରୁଛ ? ମୁଁ ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରା ଦେଲି, ତୁମେ ମୋତେ ଏତେ ମୁଦ୍ରା କ’ଣ ପାଇଁ ଦେଉଛ ?”

ଅରେ ଇ କାଈଁ କର ରେଛି ? ମ ତୋନ ଏକ ଠିଆ ଶିକା ଦିନୋ ତୁ ମନ ଅତ୍ରାକାଇ କାଣ ଦେ ରେଛି ? ତାହେଲେ ରାମୁ କୋ, ଆଜ୍ଞା ! ହାମାରୋ ଏକଠିଆ ନିୟମଛ, କି ଏକଝଣା ସି ଖାଲି କଏଜ୍ ରପିୟା ଲିହାଁ । ତୁ ଦଶ ରପିୟାରୋ ଶିକା ଦିନେରଶ, ଓର କାଣ ମ ତୋନ ନଅ ରପିଆ ଫେରାଏଛୁ । ଏକଝଣା ମାଜୋଝାଲେରୋ ଅଗୋଝାତେନ ସାମଲଥାଣି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଦଙ୍ଗରେଗୋ ଅନ ଓର୍ ଆଖିମ ଆଶୁ ଉରାଗି । ଧୂରେ ବୋଲିମକୋ, “ଅଗୋ ସପା ଅଗର ନିୟମା ମାନନ ଚଳତେ ତୋ ସମାଜ ସୁଧର ଜାତୋ” ।

ତେବେ ରାମୁ କହିଲା ଆଜ୍ଞା ! ଆମର ଏଇଠି ଗୋଟିଏ ନିୟମ ଅଛି କି ଜଣକ ଠାରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ଯେହେତୁ ଆପଣ ଦଶ ଟଙ୍କା ମୁଦ୍ରା ଦେଲେ, ତେଣୁକରି ଆପଣଙ୍କୁ ନଅଟଙ୍କା ଫେରାଉଛି । ଜଣେ ଭିକାରୀର ଏହି କଥା ଶୁଣି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ଅଶୁପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଆବେଗ ଭରା ସ୍ଵରରେ ସେ କହିଲେ, “ଏଭଳି ସମସ୍ତେ ଯଦି ନିୟମ ମାନନ୍ତେ ତାହାଲେ ସମାଜ ଶୁଦ୍ଧୀକୃତ ହୋଇଯାଆନ୍ତା !”

ଚୋରି କରେଲେ ଜୀଓନ୍ ବେକାର (ଚୋରୀର ଫଳ)

ତିନି ଝଣା ଖତରା ଚୋର ର । ଏକ ଦନ୍ ଚୋରମନ୍ ଏକ ଝଣା ଅମୀର୍ ବେପାରୀ ଘରେସି କତରା ବଲା ଚିକ୍‌ଇସରା ହୁସିଆରାସି ଚୋରୁନ୍ ଲେଗେ । ଚୋରି ଚିଜେ ହନେନ ତିନି ଝଣା ଏକଠିଆ ଘଣୋ ଡୁଙ୍ଗାରେମ ଲେଆଣି ଚଲେଗେ । ଅନ୍ ଓନ୍‌ହେର୍ ଓନ୍‌ହେର୍ ମାହିସ୍ ଏଟା ପାଡ୍ଡେ କାଣ ବିଚାର କିଦେ । ନଙ୍ଗଡ୍ ଦନେସି ତିନି ଝଣା କାଲ କୋନ୍ ଖାଦେର ଓର୍ କାଣ ଓନ୍‌ହେନ ରହିଡ୍ ଭୁକ୍ ଲାଗ୍‌ରେର । ଓର୍ କାଗେ ଓମନ୍ ଅଢାଡ଼ି ଖା ଥାଣି ପଛ ରୋରାଏ ଚିକ୍ ଇସରାନ୍ ଏଟା ପାଡ଼ିହାଁ କରେନ୍ ଭାବେ ।

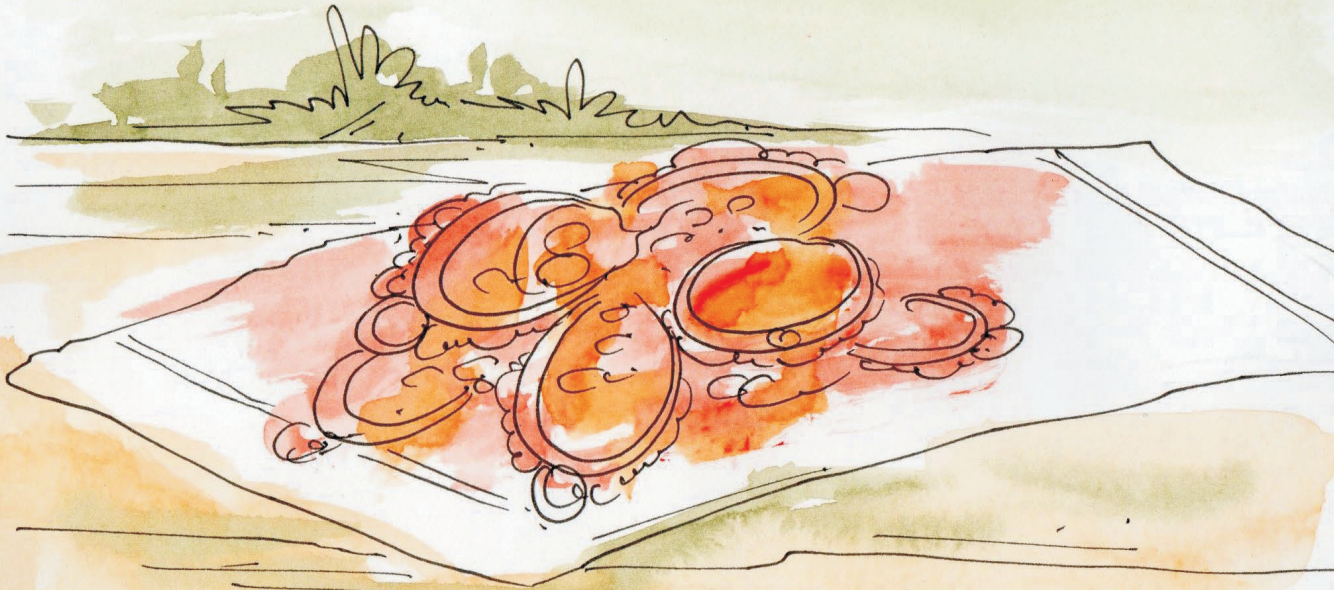
ତିନି ଜଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଚୋର ଥିଲେ । ଦିନେ କଲେ ବଲେ କୌଶଳେ ଜଣେ ଧନୀ ବେପାରୀ ଘରୁ ପ୍ରଚୁର ଧନସଂପତ୍ତି ଚୋରି କଲେ । ଚୋରି ଜିନିଷ ସବୁ ତିନିହେଁ ଏକ ଘଷ୍ଟି ଜଙ୍ଗଲକୁ ନେଇ ପଳାଇଲେ ଏବଂ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲେ । ପୂର୍ବରୁ ତିନିହେଁ କିଛି ଖାଇ ନଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବଳ ଭୋକ ଲାଗିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଭୋକନ କରିବେ ତା’ପରେ ଚୋର ଧନ ବାଣ୍ଟିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ ଜଣେ ଚୋର ପାଖ ସହରକୁ ଖାଇବା ଆଣିବାକୁ ଗଲା ।

ଏକ ଝଣା ଚୋର ଢାଳି କୋଲାର ସହରେମ୍ ଖାଏରୋ ଲେନ୍ ଗୋ । ଚୋରହର୍ ସପା ଚିଜ୍ ଇସରା ନ ଏକ୍ଲୋ ଲେଜା ହିଁ କରେନ୍ ସୋର୍ ଥାଣି ଦୋଇ ଚୋରେରୋ ଖାଏରେମ୍ ଜହର୍ ମିଲା ଦିନୋ । ଇଉଡ଼ି ଦୋଇ ଚୋର ଖାଏନ୍ ଲେନ୍ ଗେର ଚୋରେନ ମାର୍ଥାଣି ସାରିଚିଜ୍ ଇସରାନ ଦୋଇ ଝଣା ଏଟା ପାଡ଼ିହାଁ କରେନ୍ ସୋର୍ ଲିଦେ । ଯଶୋ ଚୋର ହର୍ ଖାଏରେନ୍ ଧରନ୍ ଆଓ, ଅଜାଡ଼ିସି ଝାଡ଼େ ଓ ଧାମ ଲୁକାଥାଣି ର ଅନ୍ ଓନ ଲକଡ଼ି ସି ମାର୍ ମାରନ୍ ମାର୍ ନାକେ ।

ଚୋରଟି ସବୁ ଧନ ଏକା ନେବ ବୋଲି ଭାବି ଦୁଇ ଚୋରଙ୍କ ଖାଦ୍ୟରେ ବିଷ ମିଶାଇ ଦେଲା । ଏପଟେ ଦୁଇ ଜଣ ଚୋର ଖାଇବାକୁ ଯାଇଥିବା ଚୋରକୁ ମାରି ଧନ ଦୌଳତ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟିବେ ବୋଲି ଉପାୟ ପାଞ୍ଚିଲେ । ଯେମିତି ଚୋର ଜଣକ ଖାଇବା ନେଇକି ଆସିଛି ପୂର୍ବରୁ ଗଛ ଆଡୁଆଳରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଦୁଇ ଚୋର ତାକୁ କାଠ ଫାଳିଆରେ ବାଡ଼େଇ ବାଡ଼େଇ ମାରିଦେଲେ ।

ଓର ଲାହର ରହିତ୍ ଖୁସ୍ ହେଥାଣି ଉ ଚୋର ଲାମେରେ ଜକୋ ଖାନାନ ଖାଏନ୍ ଲଗ୍ରେ । ଖାଏରେମ୍ ଜହର ମିଲ୍ରିର ଯେର୍କାଣ ଦୋଇଝଣା ଉଛାର୍ ଉଛାର୍ ଥାଣି ଗେଲାତ୍ ହେଗେ । ଏକ୍ କନିର୍ ବାୟେମ୍ ଦୋଇ ଝଣା ମର୍ଗେ । ଚୋରାଥାଣି ଜାଦା ପାପେରେ । ଭାଗୀ ହେଥାଣୀ ତିନି ଝଣାରୋ ଜିଉ ବେଟାଲମେ ମ ଖତମ୍ ହେଗି । ଜାଓ୍ଵନେରୋ ମଜା ଲେରୋ ଅଢାଡ଼ିଜ୍ ସି ମର୍ଗେ । ଲାଲ୍ତେ ସି ମରଣ୍ ଯଶୋ ଚୋରାଏର୍ କାମ କରେଲେ କତି ଜାଗା କୋନ୍ ମଳ ।

ଏଥର ଦୁଇ ଚୋର ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଅନ୍ୟ ଚୋରଟି ଆଣିଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଖାଦ୍ୟରେ ବିଷ ମିଶିଥିବାରୁ ଦୁହେଁ ବ୍ୟକ୍ତି ବାନ୍ତି କରି ଝାଙ୍କିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଦୁହିଁଙ୍କର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା । ଚୋରି କରି ଘୋର ପାପରେ ଭାଗିହୋଇଥିବା ତିନି ଚୋରଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଅକାଳରେ ମଉଳି ଗଲା । ଜୀବନର ସ୍ଵାଦ ଚାଖିବା ପୂର୍ବରୁ ଆର ପାରିକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଲୋଭରୁ ମୃତ୍ୟୁ ହେବାଭଳି ଚୋରି କାମ କଲେ ନିସ୍ତାର ମିଳେ ନାହିଁ ।

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର